ΑΙ ΜΟΥΣΑΙ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ

ΤΗι ΕΥΓΕΝΕΙ ΣΥΜΠΡΑΞΕΙ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΛΟΓΙΩΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΟΜΕΝΟΝ

ΥΠΟ

ΛΕΩΝΙΔΟΥ Χ. ΖΩΗ

ΕΤΟΣ Β΄. — 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1894 — ΑΡΙΘ. 33

α

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Λεωνίδα Χ. Ζώη· Αἱ ἐν Ζακύνθῳ Συντεχνίαι (συνέχεια),—ΛαΧίΖη· Αἱ δύο ἀδελφαὶ (διήγημα—Όσκ· Τὸ φίλημα (ἐκ μεταφράσεως) (—Ἡλί·Ἐκ τοῦ σημειωματαρίου μου.— Παναγ. Ματαράγκα· Ἐπιτύμβιον [ποίημα)—Σπυρίδ. Δ. Κοντόγιωργα· Ἐπιθυμία. (ποίησις)—Ἀγγέλου Καλκάνη· Ἡ Τύχη (ποίησις). —Δ. Ἡλιακοπούλου· Πραγματική· (ποίησις)—Ἀλληλογραφία—Εἰδήσεις.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ-ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ
ΣΥΛΛΟΓΗ Π. ΠΑΤΡΙΚΙΟΥ
ΑΙ.Σ3.Υ1.φ6.0050

ΕΝ ΖΑΚΥΝΘΩ
ΤΥΠΟΙΣ Ο «ΦΩΣΚΟΛΟΣ» Σ. ΚΑΨΟΚΕΦΑΛΟΥ
1894.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

ΑΙ ΜΟΥΣΑΙ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ

ΕΤΟΣ Β΄. 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1894 ΦΥΛΛ. ΛΓ΄.

ΑΙ ΕΝ ΖΑΚΥΝΘΩι ΣΥΝΤΕΧΝΙΑΙ

Εἰς τὴν Συντεχνίαν τῶν Ὑποδηματοποιῶν καὶ Βυρσοδεψῶν προσῆλθον, ὡς ἐκ τοῦ κατωτέρω εγγράφου προκύπτει, καί τινες Κρητικοὶ, πιθανὸν ἐκ τῶν κατὰ τὴν ἐν ἔτει 1669 κατοχὴν τῆς Κρήτης ὑπὸ τῶν Τούρκων ἐνταῦθα καταφυγόντων, μεθ᾽ ὧν οἱ τὴν ἄνω Συντεχνίαν ἀποτελοῦντες περιῆλθον εἰς ἔριδας, ζητούντων τῶν Κρητικῶν νὰ ἱδρύσωσιν ἄλλην Συντεχνίαν καὶ ν᾽ ἀποκλείσωσι τοὺς ζακυνθίους συναδέλφους των παντὸς εὐεργετηματος. Ἡ συμφωνία μεταξὺ τῶν Ὑποδηματοποιῶν καὶ Βυρσοδεψῶν ἐναντίον τῶν Κρητικῶν τούτων καταχωρίζεται, ὡς εὑρίσκεται γεγραμμένη ἐν σελ. 48 τοῦ κώδηκος τοῦ Ἁγίου Λαζάρου.

«1706 Ἀγούστου 9. εἰς τὸ ναὸ τοῦ ἁγίου Λαζάρου ὁποῦνε σκόλα τον τζακαράδο καὶ ταμπάκυδον.

Τὴν αὐτὴν ἡμέρα ἔγινε σύναξι εἰς τοὺς ἀδελφοὺς μὲ σίμαμα τῆς καμπάνας καὶ ἐδιαβάστι ἡ κάτοθε γεγραμένι πάρτε διὰ νὰ μπαλοταριστῆ κατὰ τὸ χρέος ὁποῦ ἔχομεν ἐμεῖς ματίος μπρὸν πρότος καὶ οἱ γαστάντι ἀντροῦτζος πιρόπουλος καὶ ἀναστάσις βλαστὸς καὶ κοσμᾶς νικηφορόπουλος γαστάλτι τοῦ ἁγίου λαζάρου τὸν τζακανράδον καὶ ταμπάκκδον διὰ νὰ προσβλέπομε εἰς τὲς χρίες τῆς ἄρτες μας καὶ ἀγουμέντο τῆς φρέγιας μας μάλιστα διὰ βοήθια τῶν ἀδελφῶν διὰ τοῦτο βλέποντας πῶς μέρος ἀπὸ εδαύτους στοχαζόμενοι διὰ κριτικοὶ μὲ τὴν πρετέζα ὁποῦ ἔχουνε πῶς νὰ ἠμποροῦν ξέχωρα νὰ κάμουν ἄλλην σκόλα ἐδικήν τους μὲ τὴν εἰκόνα τοῦ ἁγίου νικολάου πρεζεντέροντας ἀπὸ τὸ ντεπόζιτο ὁποῦ βρίσκετε γεναμένο νὰ μὴν ἠμπορῆ κανεὶς ἀπὸ ἐμᾶς τοὺς ντοπικοὺς καὶ ἄλλους ἀδερφοὺς ἔξω ἀπὸ τοὺς κριτικοὺς νὰ λαβένῃ κανένα μπενεφίτζιο, οὔτε εἰς δάνεισι, οὔτε εἰς πάντρεψι τῶν κορασίδωνε ὡς δηλοῖ ἡ πάρτε, ὁποῦ ἐκάμανε ξέχωρά τους διὰ τὴν ὁποίαν ἀφορμὴ θέλει εἶνε πάντοτε φιλαζόμενα τὰ δικαιώματα τῶν ἄλλων ἀδερφῶν πᾶσα κριτήριο διὰ νὰ κόψουνε κάθε λογῆς ἀμποῦζο μόλον ἐτοῦτο ἐστοχαστίκαμε ἐμεῖς οἱ ἄνωθεν γαστάλτι καὶ πρῶτος, στέκοντας τὰ πράγματα ὡς εὑβρίσκουνται νὰ δόκωμε καὶ ἐμεῖς κάποιαν βοήθειαν καὶ κυβέρνησι όλονῶν ἐκείνων τῶν ἀδελφῶν ὁποῦ οἱ ἄνοθεν κριτικοὶ πρεζεντάρουν ἀδίκως νὰ μὴν τουδόκουν τὸ μπενεφίτζιο ὡς ἄνωθεν εἴπαμε ἐλογιάσαμε ἁρμόδιον καὶ δίκαιον ἵνα προπονέρωμε τῆς ἀφεντιά σας τὴν παρὸν πάρτε, ἡ ὁποία ἐλπίζομεν ὡς ἐκεῖνοι ὁποῦ κυβερνᾶν τὴν κοινότητα τῆς ἀδελφοσύνης νὰ θέλη ἀρέση πᾶσα ἑνὸς διατὶ μπορεῖ νὰ λαβαίνῃ τὸ μπενεφίτσιο ὁποῦ ἔχουνε καὶ οἱ ἄνωθεν κριτικοὶ οἱ ὁποῖοι λέγομεν πῶς νὰ μὴν ἠμποροῦν νὰ ἔχουν μέρος κανένα, οὔτε μπενεφίτζιο εἰς ἐκεῖνα ὁποῦ ἡ παροῦσα περιλαβαίνει, διὰ τοῦτο πρεπονέρομεν, πῶς ἔστοντας καὶ μὲ χάριτα θεοῦ ἡ ἐκκλησία τῆς φράγια μας τὴν σήμερον ἠβρίσκετε καλὰ κυβερνισμένη καὶ φουρνίδα ἀπὸ ὅλα τὰ χρειαζόμενα τῆς ἱεροπραξίας, καὶ στολῆς τοῦ ναοῦ, διὰ τοῦτο τυχαίνοντας ἰντράδες νὰ περισέβουνε διὰ νὰ ἐπάψανε ἡ ἐξοδίες, διὰ τοῦτο λέμε τὸ πῶς τὸ ὅ,τι ἤθελα ρεκαβάρουν ἰντράδες εἰς ἄσπρα νὰ τεποζιτάρουνται οὗλα εἰς μίαν κασέλα ἐπὶ ταυτό γεναμένη μὲ τρία κλειδία, ἡ ὁποία κασέλα νὰ εἶνε εἰςε φύλαξι δοσμένη ἑνοῦ ἀπὸ τοὺς γαστάλτους ἀτουάλε, ὁποῦ νὰ εἶνε πλέον πιστὸς καὶ κόμοδος γνωριζάμενος ἀπὸ τοὺς ρεβεζόρους εἰδὲ τὰ δύο κλειδία θέλουν δοθοῦν τῶν ἄλλων δύο προκουρατόρων διὰ νὰ κρατῆ πᾶσα ἕνας τὸ ἐδικό του καὶ τὸ τρίτο νὰ τὸ ἔχῃ ὁ πρωτομάστορας διὰ νὰ εἶνε τὸ ντεπόζιτο εἰς καλὴ φύλαξι, ξεκαθαρίζοντας, πῶς ἔστοντας καὶ οἱ κριτικοὶ ὡς εἴπαμε νὰ μὴν ἔχουν νὰ κάμουν εἰς τοῦτο τὸ ντεπόζιτο ὅποτε τὸν καιρὸ ἤθελε βρεθῇ κανεὶς ἀπὸ δαύτους ἢ πρῶτος ἢ γαστάλδος νὰ μὴ ἠμπορῆ νὰ λαβαίνῃ οὔτε τὴν κασέλα, οὔτε κανένα κλειδὶ μόνο νὰ ἐμπαίνῃ εἰς τόπον ἐδικόνε του νὰ μπένῃ ἄλλος ἀπὸ τοὺς ἀπερασμένους γαστάλδους ὅ ρεβεζύρονε ὁποῦ νὰ εἶνε σουφιτσιέντες ὁ ὁποῖος νὰ μπαλοταριστῆ ἀπὸ ὅλη τὴν ἀδελφότητα περὶ μὲ ξεκαθαροσύνη, ὅτι πᾶσα δύο χρόνους νὰ κρατοῦνε ἀπὸ τὲς ἄνωθεν εἰσοδίες ρεάλια ἑξῆντα ν.ο 60 τὰ ὁποῖα νὰ εἶνε νταποῦτα διὰ τὲς χρίες τῆς ἐκκλησίας διαδαύτο θέλει ντεποζιτάρουνται εἰς τὴν κάσα της εἰς δὲ τὰ ἐπίλοιπα ἄσπρα τῆς ἐσοδίας πᾶσα χρόνο νὰ ντεποζιτάρουνται εἰς τὴν ἄνωθεν κάσα ἕως ὁποῦ νὰ φτάσουν ριάλια πεντακοσια ν.ο 500 ἐφετίβα τὰ ὁποῖα νὰ εἶνε διὰ τελειώσις τοῦ αὐτοῦ ντεπόζιτου. Τὸ ὁποῖο ντεπόζιτο ἔχει νὰ κυβερνιέται οὕτω τρόπον ἐν πρώτοις ἀπὸ τὸ αὐτὸ σολτὶ νὰ ἠμπορῆ πᾶσα ἀδερφος ἔξω ἀπὸ τοὺς κριτικοὺς ὡς εἴπαμε, νὰ δανείζεται ἕως ριάλια δέκα πέντε εἰς πᾶσα του χρεία, πλερώνοντας διὰ διάφορο ἕξη τὰ ἑκατὸ τὸν πᾶσα χρόνον ντεποζιτάροντας τόσα καλὰ σημάδια ὁποῦ νὰ εἶνε σουφιτζιέντε διὰ τὸ σολτὶ ὁποῦ θέλουν πάρει δανεικὸ καὶ νὰ ἔχουν ὄμπλιγο οἱ γαστάλδοι καὶ πρῶτος νὰ κάμουν τὴν αὐτὴν κομιτζιὸν μὲ ὄμπλιγο ἐσπρέσο διὰ νὰ πλερώνουν ἀπὸ ἐδικόν τους ὅποτε τὸν καιρὸ δὲν ἤθελαν βρεθοῦν τὰ σημάδια σοφιτζέντε· παριμέντε νὰ ἔχουν ὄμπλιγο τὸν πᾶσα χρόνον νὰ σκουβέρουν τὸ διάφορο καὶ νὰ ρενοβάρουν τὲς παρτίδες τῶν χρεωφελετῶν, ἡ ὁποία μὴ πλε-

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

ρώνοντας δίχως δυναστεία νὰ στενέβονται ἀπὸ τὴν δικαιοσύνη ἀπὸ τοὺς ἄνωθεν προκουρατόρους διὰ νὰ ἡμπορῇ νὰ σκουδέρεται τὸ αὐτὸ διάφορο μινέσκοντας πάλε τὸ καπιτάλε ἀσάλευτο. ἐν πρώτοις ἀπὸ τὸ ἄνωθεν διάφορο πᾶσα δύο χρόνους νὰ ἐβγαίνουν ριάλια τριάντα τὰ ὁποῖα νὰ δίδουνται μιανῆς πτωχῆς κορασίδας ἀνύπαντρις ἀδελφὴ ὅ θυγατέρα τῶν ἀδελφῶνε διὰ προικιόν της μὴν μπορόντας νὰ κονκορέρουνε ὅσαις πτωχαὶς κορασίδαις τὸν κατὰ καιρὸ εὑβρίσκουνται μὲ ὅμπλιγο τῶν γαστάλδων νὰ προπονέρουναι ὀχτὼ ἡμέραις πρωτήτερα τὴν μπαλοτατζιὸν διὰ νὰ ἔχῃ καιρὸ πᾶσα μία νὰ δίνῃ εἰς νότα τὸ ὄνομα της διὰ νὰ γράφεται εἰς ἕνα λίμπρο σεπαράτο μὲ μπιστοσύνη διὰ νὰ γένεται μὲ τὴν μάζωξιν ὁλονῶν τῶν ἀδελφῶν ὄξω ἀπὸ τοὺς κριτικοὺς πᾶσα ἕνας καὶ ὅποια ἤθελε πάρει περσότεραις μπάλαις ἐκεινῆς νἆναι δοσμενα διὰ προικιόν της τὰ ἄνωθεν ριάλια τριάντα ν.ο 30, τὰ ὁποῖα νὰ τὰ σηκώνῃ ὁ ἄντρας της ἔπειτα ἀπὸ ὀχτὼ ἡμέραις ἀπὸν της τὴν στεφανωθῇ κάνοντας εἰς ἕνα λιμπρέτο ἀποστιάρικο τὴν καουτζιὸν πῶς τὰ ἔλαβε. καὶ ἀνίσως καὶ δὲν βρεθοῦνε πολλαὶς κορασίδαις νὰ κονκορέρουν διὰ αὐτὸ τὸ μπενεφίτζιο λαχίνουν μία μοναχὴ νὰ μπαλωτάρεται καὶ μευτούνη διὰ νὰ γνωριστῇ ἀπὸ τοὺς ἀδελφοὺς ἀνίσως καὶ ἔχῃ χρεία νὰ παντρευτῇ ἀπὸ τὰ ἄνωθεν ριάλια τριάντα καὶ μὴν εὑβρισκόμενη καμμία ἀπὸ εδαύτες, ἐτότες τὸ αὐτὸ σολτὶ νὰ μινέσκῃ διὰ κρεσιμέντο τοῦ ἄνωθεν καπιτάλε.

Εἰδεμὴ τὸ ἐπίλοιπον διάφορον ἀπὸ τὰ τριάντα ριάλια, ὡς εἴπαμεν, νὰ εἶνε πάντα ἕτοιμο διὰ ταὶς χρείαις τῶν ἀδελφῶν τυχαίνοντας πᾶσα ἑνὸς ὁποῦ ἐβρίσκεται εἰς πτωχίαν μεγάλην καὶ ἄρρωστος ὁποῦ νὰ μὴν εἰμπορῇ νὰ ξεδουλεύῃ τὴν ζωοτροφήν του, νὰν τοῦ δίνουν ριάλι ἕνα τὸν πᾶσα μῆνα ἕως ὁποῦ εὑβρίσκεται εἰς τὴν ἀνάγκην καὶ διὰ βεβαίωσιν τῆς ἀληθείας νὰ ἔχῃ ὅμπλιγο αὐτὸς νὰ πρεζεντάρῃ τῶν πρεκουρατόρων μίαν ἀφέδε ἀπὸ τὸ γιατρὸ καὶ ἐφημέριον τῆς ἀνορίας του ἡ ὁποίαις ἀφέδαις νὰ βάνουνται εἰς μία φίλτζα καὶ εἰς ἕνα λίμπρο νὰ γένεται νταρετζεβέρο ἀπὸ ἐκείνου ὁ ποῦ θὰ πέρνῃ ταὶς γαζέταις καὶ τὸ μπεφίτζιο νὰ γροικιέται ἕως ἕνα χρόνο ὁ ὁποῖος ἀπερασμένος νὰ μὴ εἰμπορῇ νὰ λαβαίνῃ τίποτες ἄλλο διὰ νὰ ἡμπορῇ νὰ μοιράζεται σὲ βοήθεια ὄχι εἰς ἕνα μοναχὰ ἄλλὰ καὶ εἰς τοὺς ἐπίλοιπους ὅπου χρειαστοῦνε. Ὁμοίως διὰ τὰ ἄνωθεν διάφορα, ὡς εἴπαμεν νὰ δίδουνται ριάλια τρία διὰ τὴν θαφὴν ὅτινος ἀδελφοῦ ἔχει ἀπεθάνει ὁ ὁποῖος δὲν ἔχει τὴν ἡμπορες νὰ κάμῃ τὴν αὐτὴν ἐξοδία διὰ δαύτο οἱ πρεκουρατόροι καὶ ὁ πρῶτος νὰ ἔχουνε ὅμπλιγο νὰ ξετάζουν τὴν πτωχείαν καὶ εἰνμπόρεσιν ποῦ θάφουνται διὰ νὰ μὴ ἡμπορῇ πᾶσα ἕνας ὁποῦ δὲν ἔχει χρεία νὰ μποδίζῃ τὴν βοήθεια τοῦ χρειαζόμενου ἡ ὁποία πάρτε τόμου μπαλοταριστῇ καὶ περάσῃ ἀπὸ περσότεραις γνώμαις παρευτὴς νὰ ρεκυστράρεται εἰσονοματικὰ διὰ νὰ λαβαίνῃ εἰς ὅλα της τὰ μέρη τὴν μποντουάλε ἐζεκουτζιὸν ἕως ἐκείνη ὁποῦ κυβερνάει ταὶς κοιναὶς χρείαις τῶν ἀδελφῶνε εἰς ὁμοίωσις καὶ τῶν κριτικῶνε οἱ ὁποῖοι στοχάζουνται ἀναχωριζάμενοι ἀπὸ τοὺς ἐπίλοιπους νὰ ἔχουν ἐκεῖνοι μοναχοὶ τὸ μπενεφίτζιο τοῦ ἐδικοῦ τους ντεποζητου τὸ ὁποῖο καὶ ἐμεῖς ἐσκλουδέραμε ἀπὸ τὸν παρὸν μπενεφίτζιο τοῦ αὐτοὺς κριτικοὺς καὶ οὕτως ἀγροικῶντάς τηνε οἱ ἀδελφοὶ ἐπῆγεν ὁ μπούσουλας ἀτόρνο καὶ ἐπῆρε φαβόρε μπάλαις ἐνενήντα δύο ν.ο 92 καὶ τέσσερες κόντρα ν.ο 4.

Ἐγὼ γηοργάκης Στεφανόπουλος γραμματικὸς τοῦ ἁγίου Λαζάρου ἔγραψα τὴν παροῦσαν πάρτε.»

Ὅπως δὲ λάβωμεν σαφῆ καὶ πλήρη ἰδέαν περὶ τῆς Συντεχνίας ταύτης, μετὰ τὰ ἀνωτέρω λεχθέντα, δὲν κρίνομεν ἄσκοπον νὰ δημοσιεύσωμεν κατωτέρω κανονισμὸν αὐτῆς, τὸν ὁποῖον δι' ἀναφορᾶς αὐτῶν ἀπὸ 16 Ἀπριλίου 1814 οἱ ὑποδηματοποιοὶ Φραγκῖσκος Γαργαράκης, Διονύσιος Σπαθάτος, Ἀθανάσιος Θιακὸς καὶ Εὐστάθιος Καμπίτσης ὑπέβαλον πρὸς ἔγκρισιν πρὸς τὴν τότε Διοίκησιν, ἀρχαιότερον τοῦ ὁποίου δὲν ἠδυνήθημεν μὲν νὰ εὕρωμεν, παρὰ τὰς ἐρεύνας ἡμῶν ἐν τῷ Ἀρχειοφυλακείῳ, ἀλλ' ὁ ὁποῖος ὅμως θὰ ἐγένετο βεβαίως τῇ βάσει ἀρχαιοτέρου τινὸς τοιούτου. Αἰτία τοῦ σχηματισμοῦ τοῦ κανονισμοῦ τούτου ἐγένετο ἡ κατάχρησις, ἕνεκα τῆς ὁποίας οἱοσδήποτε ὑποδηματοποιὸς ἐγκαταλείπων τὴν τέχνην του καὶ μετερχόμενος ἄλλην προσήρχετο ἐλευθέρως καὶ ἐλάμβανε μέρος εἰς τὰς συνεδριάσεις καὶ ψηφοφορίας τῆς Συντεχνίας, ἐντεῦθεν δ' ἐπῆλθε τὸ ὀλέθριον ἀποτέλεσμα, ἵνα οὐχὶ ὁ πεπειραμένος τεχνίτης, ἀλλ' οἱοσδήποτε ἄλλου ἐπαγγέλματος ἐκλέγηται ὡς Ἀρχιτεχνίτης. Οὕτω ὁ ἐκλεγόμενος οὔτε γνώσεις οὔτε πεῖραν εἶχε καὶ τὸ χρηματικὸν κεφάλαιον τῶν Ὑποδηματοποιῶν περιελθὸν εἰς τὰς χεῖρας αὐτῶν εἶχεν ἐξαφανισθῇ καὶ τὸ πᾶν εἶχε περιέλθει εἰς ἀταξίαν καὶ σύγχυσιν.

Τὸν κανονισμὸν τοῦτον ἐκ τριάκοντα καὶ πέντε ἄρθρων συγκείμενον καὶ ἰταλιστὶ γεγραμμένον—καί τοι ἐγένετο μετάφρασις αὐτοῦ, ἥν δὲν ἠδυνήθημεν νὰ εὕρωμεν—μεταφέρομεν εἰς τὴν καθ' ἡμᾶς.

(ἕπεται συνέχ.) Λ. Χ. ΖΩΗΣ.

ΑΙ ΔΥΟ ΑΔΕΛΦΑΙ

Τίποτε περισσότερον, τίποτε ὀλιγώτερον δὲν θὰ γράψω· θὰ ἀναφέρω ἁπλῶς δυστύχημα τὸ ὁποῖον συνέβη εἰς φίλην οἰκογένειαν καὶ τοῦ ὁποίου ἤμην μάρτυς αὐτόπτης.

Δεύτερον τοῦτο θέρος, ὅτ' ἐγκατέλειψα τὴν θορυβώδη καὶ πολυάσχολον πόλιν καὶ μετέβην εἴς τινα πλησίον αὐτῆς ἐξοχὴν διὰ νὰ διέλθω εἰς τὴν ἡσυχίαν ἐκείνην τῆς φύσεως τὰς ὀλίγας ἡμέρας, τὰς ὁποίας ὀλιγόμηνος διακοπὴ τῶν ἐργασιῶν μου μοὶ παρέχει.

Ἡ οἰκία εἰς τὴν ὁποίαν μετέβην ἀνήκει εἰς μεμακρυσμένον συγγενῆ, ὁ ὁποῖος μέχρι τινὸς ἀπήλαυε ὅλα τὰ ἀγαθὰ, ὅσα ἐπαρκοῦν εἰς ἄνθρωπον, τοῦ ὁποίου ἡ οἰκογένεια οὔτε στερεῖται ἀπὸ τοῦ βίου τ' ἀναγκαῖα, οὔτε ἀρέσκεται εἰς τὰς ματαίας ἐπιδείξεις καὶ εἰς τὰς πομπώδεις φήμας τοῦ κόσμου. Ὁ πατήρ του ὑπερεννενηκοντούτης ἀλλ' ἀκόμη διατηρῶν τὰς αἰσθήσεις καὶ τὴν μνήμην, ἀποτέλεσμα σώφρονος καὶ ἐγκρατοῦς βίου, ἡ σύζυγός του τεσσαρακοντοῦτις περίπου, ροδόχρους ἀλ' ἰσχνοτάτη, μὴ διατηροῦσα κανὲν ἴχνος τῆς παλαιᾶς ἐκείνης καλλονῆς της, ἡ ὁποία πρὸ τοῦ γάμου της ὑπερεῖχεν ἀπὸ ὅλας τοῦ χωρίου της, τὰ ἑπτὰ τέκνα του—τρία ἄρρενα καὶ τέσσαρα θήλεα, τὸ ἓν τῶν ὁποίων μετὰ τὸν γάμον του ἀποκατέστη εἰς τὴν πόλιν—καὶ τέλος αὐτὸς πενηκοντούτης, ἀλλ' εὐσταλὴς καὶ ἀκμαῖος ἀπετέλουν ζηλευτὸν σύμπλεγμα οἰκιακῆς ἑνότητος, ἀγάπης καὶ εὐτυχίας.

Καὶ ὅμως ἡ εὐτυχία αὕτη, καθὼς πᾶσα εὐτυχία τῆς γῆς, ἐπέπρωτο εἰς ὀλίγον χρόνον νὰ μετατραπῇ εἰς συμφοράν. Συμφορὰ μεγάλη, συμφορὰ ἐξ ἐκείνων αἱ ὁποῖαι καὶ

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

τὸν νοῦν καὶ τὴν καρδίαν τοῦ ἀνθρώπου πρόρριζα κλονίζουν ἀγρίως καὶ ἀπανθρώπως ἔπληξε καὶ τὴν οἰκογένειαν ταύτην, καθ' ἣν στιγμὴν αὕτη τὰ γλυκύτερα ὠνειρεύετο ὄνειρα. Δὲν εἶχεν ἀκόμη ἐντελῶς θεραπευθῇ ὁ δεύτερος τῶν υἱῶν τοῦ ἀτυχοῦς Σπυρίδωνος—οὕτω ἐκαλεῖτο ὁ πατὴρ—κατόπι σοβαρᾶς καὶ ἐπικινδύνου ἀσθενείας, καὶ ἡ μεγαλητέρα τῶν θυγατέρων του, ἡ ταλαίωωρος Ἑλένη, εἴκοσι τεσσάρων χρόνων περίπου, θαυμαζομένη ὄχι τόσον διὰ τὴν καλλονήν της, ὅσῳ διὰ τὴν φρόνησιν καὶ τὴν ἀκατάπαυστον οἰκιακὴν ἐνασχόλησιν καὶ ἐργασίαν της, πίπτει εἰς τὴν κλίνην ἀσθενής· ἀλλά, μετά τινας ἑβδομάδας, κατόπι τῶν ἰατρικῶν περιποιήσεων καὶ τῶν συγγενικῶν φροντίδων μετεφερθεῖσα εἰς τὴν πόλιν θεραπεύεται, καθ' ὅν χρόνον ἀκριβῶς, ἡ ἀδελφή της Λουτσιέτα, δεκαεξαέτις μόλις, νέα ἀπαραμίλλου καλλονῆς καὶ ἐκτάκτου ἐνεργητικότητος ἐρρίπτετο εἰς τὴν κλίνην ἀσθενὴς διὰ νὰ μὴ σηκωθῇ πλέον ἐκεῖθεν.

Ἡ Λουτσιέτα ἦτο κράσεως ὑγιοῦς, σιδηρᾶς. Εἰργάζετο ἀπὸ πρωΐ μέχρι νυκτός τὰς βαρείας ἐκείνας τῆς ἐξοχῆς ἐργασίας καὶ δι' αὐτὴν κούρασις δὲν ὑπῆρχεν. Εἰς τὴν οἰκίαν της ἤρχετο ἔχουσα πάντοτε γεμάτας τὰς χεῖρας, τοὺς ὤμους της φορτωμένους. Ἡ φύσις ἠθέλησε νὰ πλάσῃ ἄνδρα καὶ ἐκ σφάλματος ἔπλασεν αὐτὴν γυναῖκα. Ἔβλεπέ τις πάντοτε αὐτὴν μὲ τὴν ἡλιοκαῆ ὄψιν της νὰ ἐπιστρέφῃ εἰς τὴν οἰκίαν μὲ δεσμίδας ξηρῶν ξύλων, ἢ μὲ καλάθιον εἰς τοὺς ὤμους γεμάτον ἐλαιῶν, ἄλλοτε νὰ κρατῇ τὰς ὑδρίας της, γεμάτας ὕδατος, ἢ ἀγκαλίδας ἀρτιδρεπῶν χόρτων, πάντοτε ὀρθίαν, περιπατοῦσαν, τρέχουσαν, ἐν διηνεκῇ ἐργασίᾳ καὶ ἐνασχολήσει. Ποτὲ δὲν παρεπονεῖτο διὰ τὴν δεῖνα ἐργασίαν, ποτὲ ἡ ἀγγαρεία ἐκείνη δι' αὐτὴν δὲν ἦτο ὀχληρά. Ἠγάπα τόσῳ τοὺς γονεῖς της, τοὺς ἀδελφούς της, τὰς ἀδελφάς της, ὥστε ἐπάσχιζεν ἐκτελοῦσα μόνη, κατὰ τὸ δυνατόν, ὅλας τὰς κοπιώδεις ἐργασίας, νὰ τοὺς ἐλαφρύνῃ, νὰ μὴ τοὺς βλέπῃ νὰ κοπιάζουν. Καὶ κατὰ τὴν ἀσθένειαν τοῦ ἀδελφοῦ της Διονυσίου, ἐκεῖ ἐφάνη ἡ μεγαλητέρα της ἐνέργεια καὶ δραστηριότης. Ἐὰν τρὶς καὶ τετράκις τῆς ἡμέρας ἤρχετο εἰς τὴν πόλιν, ὅπου ἐν συγγενικῇ οἰκίᾳ ἐνοσηλεύετο ὁ ἀδελφός της καὶ ἀπὸ τὴν πόλιν εἰς τὴν ἐξοχήν, τοῦτο δι' αὐτὴν ἦτο ἁπλοῦς περίπατος καὶ τίποτε ἄλλο· ἐὰν δὲ συνέβαινε νὰ ἐπέλθῃ κούρασις εἰς τὸ σῶμά της, ἡ κούρασις ἐκείνη τῆς ἦτο εὐχάριστος, προκειμένου διὰ τὸν ἀδελφόν της.

Ταλαίπωρη Λουτσιέτα! Δὲν ἐγνώριζες εἰς τὴν παιδικὴν ἀπαιδευσίαν σου ὅτι εἶναι πολὺ λεπτὸς καὶ ἀσθενὴς ὁ ὀργανισμὸς τοῦ ἀνθρώπου! Δὲν ἐγνώριζες, ὅτι τὸ ὕδωρ ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἔπειτα ἀπὸ τόσην κούρασιν ἔπινες διὰ νὰ λάβῃς νέας δυνάμεις καὶ νὰ δυνηθῇς καὶ πάλιν νὰ ὑπάγῃς εἰς τὸν ἀδελφόν σου,, δὲν ἐγνώριζες ὅτι τὸ ὕδωρ ἐκεῖνο ἔμελλε νὰ γίνῃ δηλητήριον εἰς τοὺς πνεύμονάς σου, ὅτι ἔμελλε νὰ ποτίσῃ τὴν νεότητά σου ὄχι διὰ ν' αὐξήσῃ αὐτη, ἀλλ' ἀπεναντίας διὰ νὰ μαραθῇ! Δὲν ἠσθένησες, ὅτε διήρχεσο ὅλην τὴν ἡμέραν τρυγῶσα ὑπὸ τὸν καυστικὸν ἥλιον τοῦ Αὐγούστου, ὅτε ἀσθμαίνουσα ἐκ τῆς ἐργασίας καὶ τοῦ καμάτου ἐξετίθεσο εἰς τὸν σφοδρὸν ἀέρα, ἀλλ' ἐπέπρωτο φεῦ! ν' ἀσθενήσῃς καὶ ν' ἀποθάνῃς, ὅτ' ἐπρόκειτο διὰ τὴν ὑγιείαν τοῦ ἀδελφοῦ σου, συντελοῦσα οὕτω τρόπον τινά, διὰ τοῦ θανάτου σου, εἰς τὴν σωτηρίαν ἐκείνου! Γλυκὺς ναί! δι' ἐσὲ τοιοῦτος θάνατος, ἀλλὰ πόσον πικρὸς διὰ τοὺς ἐπιζήσαντας συγγενεῖς σου!

Προσεκλήθησαν ἰατροί, συμβούλια ἐγένοντο ἐπανειλημμένα, πᾶν ὅ,τι ἡ ἐπιστήμη, ἡ πεῖρα καὶ αἱ ἀνθρώπιναι περιποιήσεις ἀπῄτουν; ὅλα ἐτέθησαν εἰς ἐνέργειαν, ἀλλ' ὅλα μάταια. Πᾶσα ἡμέρα ἡ ὁποία παρήρχετο ἀφῄρει ὀλίγον κασ' ὀλίγον καὶ μέρος ἀπὸ τὴν ὕπαρξιν τῆς δυστυχοῦς Λουτσιέτας.

. . . .

Ἂν μόνη ἡ Λουτσιέτα ἦτο ἀσθενής, τὸ κακὸν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἀτυχοῦς Σπυρίδωνος θὰ ἦτο μικρόν· δυστυχῶς ὅμως τοῦτο ἔμελλε ἀκόμη περισσότερον νὰ ἐπαικταθῇ. Μικρά, ἐλαχίστη ἀφορμὴ ρίπτει ἐξ ὑποτροπῆς τὴν ἀδύνατον Ἑλένην εἰς τὴν κλίνην της ἀσθενῆ καί, ὡσὰν νὰ μὴ ἤρκουν αἱ δύο αὗται ἀσθένειαι, προστίθεται καὶ ὁ μεγαλήτερος τῶν υἱῶν του ὁ Ἀντώνιος, προσβληθεὶς ἀπὸ ὀξεῖαν μηνυγγίτιδα.

Τρεῖς ἀσθενεῖς καὶ τόσῳ βαρέως εἰς μίαν καὶ τὴν αὐτὴν οἰκίαν δὲν εἶνε πρᾶγμα μικρόν. Ποῦ τότε νοῦς, ποῦ χεῖρες πρὸς ὑπηρεσίαν.... Ἂν δὲ προσθέσωμεν εἰς ταῦτα τὴν ἔλλειψιν τῶν ἀναγκαίων μέσων, τὴν ἀπόστασιν ἀπὸ τὴν πόλιν, τὸ στενόχωρον καὶ ἀκατάλληλον τῆς οἰκίας φθάνομεν πλέον εἰς τὸ ἀπροχώρητον. Διὰ τοῦτο καὶ ἐκρίθη καλὸν νὰ μεταφερθῇ ὁ Ἀντώνιος εἰς τὴν πόλιν καὶ τοιουτοτρόπως νὰ ἐλαττωθῇ ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀσθενῶν διὰ νὰ δύναταί τις νὰ βοηθῇ τὰς ἄλλας.

Καὶ πράγματι ὀλίγας ἡμέρας ὕστερον μεταφέρεται ὁ Ἀντώνιος δι' ἁμάξης εἰς τὴν πόλιν καὶ ἐκεῖ ἐν συγγενικῇ οἰκίᾳ ἐξακολουθεῖ νὰ νοσηλεύηται.

Ἐν τούτοις ἡ Λουτσιέτα ἔφθινεν ἀπὸ ἡμέραν εἰς ἡμέραν ἐμαραίνετο ἐν μέσῳ σπαραξικαρδίων πόνων. Δὲν ἦτο πλέον ἐκείνη ζωή. Ἦτο ἀγὼν καὶ ἀγὼν ἄνισος μιᾶς ὑπάρξεως ἀσθενοῦς πρὸς ὅλην τὴν μαινομένην φύσιν.

Τέλος πρωΐαν τινα τῆς 13 Αὐγούστου τὸ πρόσωπόν της ὠχριᾷ, παύουσιν οἱ παλμοὶ τῆς καρδίας της, θολοῦνται τὰ ὄμματά της καὶ

—Ἀ π έ θ α ν ε—φωνάζει μία ἐκ τῶν ἐκεῖ πλησίον καθημένων γυναικῶν.

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην, ἔφθασε καὶ ὁ ἰατρός, νεαρὸς Ἀσκληπιάδης, ὁ ὁποῖος πρὸ ὀλίγου ἐτελείωσε τὰς εἰς Παρισίους σπουδάς του, ἤκουσε τὰς φωνάς, ἔρριψε βλέμμα εἰς τὴν Λουτσιέταν. εἶδε τὴν ὠχρὰν ὄψιν της.

Δύο δάκρυα ἔρρευσαν εἰς τὰς παρειάς του καὶ χωρὶς νὰ εἴπῃ τίποτε ἐξῆλθε τῆς θύρας καὶ συγκεκινημένος ἀνεχώρησε.

Τότε τίποτε περισσότερον διὰ νὰ πεισθοῦν, ὅτι ἡ Λουτσιέτα ἦτο νεκρά.

Ἤρχισαν οἱ θρῆνοι καὶ οἱ κοπετοὶ εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Σπυρίδωνος, ἐνῷ αὐτὸς μὲ ἄλλους συγγενεῖς ἀνεχώρησαν εἰς τὴν πόλιν, ὅπως δώσωσι τὴν εἴδησιν τοῦ θανάτου εἰς τοὺς διαφόρους ἐκεῖ συγγενεῖς καὶ ἑτοιμάσωσι τὰ τῆς κηδείας.

. . . .

Καὶ ὅμως ἡ Λουτσιέτα δὲν εἶχεν ἀποθάνει.

Δυνατὴ λειποθυμία ἐξ ἐκείνων αἱ ὁποῖαι ὁμοιάζουσι καθόλου πρὸς τὸν θάνατον καὶ αἱ ὁποῖαι πολλοὺς ἀπατήσασαι ἔγειναν πολλάκις αἰτία νὰ ταφῶσι πολλαὶ ὑπάρξεις ζῶσαι, ἔπρόσβαλε καὶ τὴν ταλαίπωρον Λουτσιέταν, ἡ ὁποία εἶχεν ἐξαντληθῆ ἀπὸ τὴν ἀσθένειαν, καὶ ὅλοι, μήτε τοῦ ἰατροῦ ἐξαιρουμένου, ἐξέλαβον τὴν λειποθυμίαν ἐκείνην, ὡς τὸ τέλος τῆς ζωῆς τοῦ πλάσματος ἐκείνου.

Πλὴν μετ' ὀλίγον ἀνοίγει τὰ ὄμματά της ἡ Λουτσιέτα τὰ ὁποῖα ἀπὸ τὴν ἰσχνότητα τοῦ προσώπου της ἐφαίνοντο μεγαλείτερα καὶ μὲ φωνὴν βραγχνώδη προφέρει τὴν ἀγγελικὴν ἐκείνην λέξιν, ἡ ὁποία εἰς ὅλας μας τὰς περιστάσεις φαίνεται εἰς τὰ ἄκρα τῶν χειλέων μας, κεκολυμμένη· Μ ά ν α;

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

Καὶ ἡ δυστυχὴς 'Ρόζα, ἡ μήτηρ της, τρέχει εἰς τὴν φωνὴν τῆς ζώσης θυγατρός της, τὴν ἐναγκαλίζεται, τὴν φιλεῖ καὶ μὲ τό μανδήλιόν της ὑγρὸν ἀκόμη ἀπὸ τὰ δάκρυα σφογγίζει τὸν ψυχρὸν ἱδρῶτα εἰς τὸ πρόσωπον τῆς Λουτσιέτας καὶ ἔπειτα μὲ τὸ ἴδιον τὰ δάκρυα τῆς χαρᾶς της.

Εἰς ὅλα τ' ἀνωτέρω συμβάντα παρευρέθη καὶ ἡ ὑπὸ ἀνάρρωσιν διατελοῦσα 'Ελένη, ἡ ὁποία ἐξηπλωμένη εἰς ἓν ἀνάκλιντρον, ἀπέναντι τῆς κλίνης τῆς Λουτσιέτας, ἐμαραίνετο βλέπουσα τὴν δεινὴν κατάστασιν τῆς ἀδελφῆς της.

—Κ ρ ῖ μ α ν ὰ β α σ α ν ί ζ ε τ α ι τ ό σ ο ἡ δ υ σ τ υ χ ι σ μ έ ν η ἀ δ ε λ φ ή μ ο υ !— ἔλεγεν εἰς μιαν πλησίον συγγενῆ καὶ πρὶν τελειώσῃ τὴν φράσιν της, αἴφνης στρέφει τὰ ὄμματά της εἰς τὴν Λουτσιέταν, βλέπει τὸ πρόσωπόν της τὸ ὁποῖον ὠχρίασε τὰ ὄμματά της τὰ ὁποῖα ἐθόλωσαν καὶ ἀκούει τὴν ἀπαισίαν φωνὴν—'Α π έ θ α ν ε = τὴν ὁποίαν κατέπνιξαν οἱ θρῆνοι καὶ οἱ κοπετοί.

'Εὰν ἔβλεπέ τις τὴν 'Ελένην ὀλίγῳ πρὸ τῆς λειποθυμίας τῆς ἀδελφῆς της καὶ ἔβλεπεν αὐτὴν καὶ μετὰ τ' ἀνωτέρω διατρέξαντα, μεγάλην μεταβολὴν καὶ ἀλλοίωσιν θὰ διέκρινεν εἰς τὸ πρόσωπόν της· 'Η θέα ἐκείνη τῆς Λουτσιέτας, ἡ ὁποία ἐνομίζετο ὡς νεκρά, ἡ λέξις 'Α π έ θ α ν ε ν, αἱ σπαραξικάρδιαι φωναί, καὶ οἱ ἐκκωφαντικοὶ θρῆνοι τῶν ἐκεῖ γυναικῶν, ὅλα ταῦτα μεγάλως ἐπέδρασαν εἰς τὴν ἀδύνατον ἰδιοσυγκρασίαν της.

'Απεδείχθη ἀπὸ τὴν ἐπιστήμην, ὅτι ὁ φόβος ἓν ἐκ τῶν ἠθικῶν παθῶν τῆς καρδίας πολλὰ ὀλέθρια ἀποτελέσματα εἰς τὸν ὀργανισμὸν τοῦ ἀνθρώπου δύναται νὰ ἐπιφέρῃ. 'Ενεργεῖ δὲ οὗτος, ὡς καὶ ὅλα τὰ λοιπὰ πάθη εἴτε αἰφνιδίως, εἴτε ταχέως, εἴτε καὶ πολὺ βραδέως, ἐντεῦθεν δὲ ἐπιφέρει αἰφνίδιον θάνατον, ἢ ἀπειλεῖ καὶ βραδέως καταστρέφει τὴν ζωὴν τοῦ ἀνθρώπου.

"Ολα τὰ συμπτώματα ὅσα παρατηροῦνται εἰς ἄνθρωπον, ὁ ὁποῖος προσεβλήθη ἀπὸ μεγάλον φόβον, καθὼς ὠχρότης, σπασμοί, ψυχροὶ ἱδρῶτες καὶ τὰ παρόμοια, ὅλα ταῦτα παρετηρήθησαν, μετὰ τ' ἀνωτέρω συμβάντα, καὶ εἰς τὴν δυστυχῆ 'Ελένην.

Τὴν μετεφέρομεν εἰς ἄλλο δωμάτιον καὶ τὴν ἐθέσαμεν ἐπάνω εἰς μίαν κλίνην, ὅπου καὶ ἐκοιμήθη ὀλίγον. "Οταν δέ ὕστερον εἰσῆλθον εἰς τὸ δωμάτιον διὰ νὰ τῇ δώσω φάρμακον, τὸ ὁποῖον εἶχε διατάξει ὁ ἰατρὸς, τὴν εὗρον νὰ κλαίῃ, εἰς δὲ τὴν ἐρώτησίν μου:

—Τ ί ἔ χ ε ι ς κ α ὶ κ λ α ί ε ι ς, "Ε λ ε ν α ;

—'Ε π έ θ α ν ε ἡ Λ ο υ τ σ ι έ τ α—μοὶ ἀπεκρίνεται—κ α ὶ θ ὰ π ε θ ά ν ω κ ι' ἐ γ ώ.

—Κ α ὶ π ο ῖ ο ς σ ο ῦ τ ῷ π ε ; τὴν ἐρωτῶ καὶ πάλιν

—'Ε π έ θ α ν ε, ἐ π έ θ α ν ε—μοὶ ἀποκρίνεται μὲ φωνὴν κλαυθμηρὰν—κ α ὶ ὅ τ α ν π ε θ ά ν ω ν ὰ π α ρ η γ ο ρ ᾷ ς τ ὸ ν π α τ έ ρ α κ α ὶ τ ὴ μ ά ν α μ ο υ.

—'Α ν ό η τ η—τῇ λέγω—τ ώ ρ α θ ὰ π ᾶ μ ε ν ὰ ἰ δ ῇ ς τ ὴ Λ ο υ τ σ ι έ τ α π ῶ ς ζ ῇ καὶ πῶς π έ ρ ν ε ι τ ὸ γ ι α τ ρ ι κ ό τ η ς......καὶ ἐξηκολούθουν νὰ λέγω καὶ νὰ ἑτοιμάζω τὸ φάρμακον, τὸ ὁποῖον ἔμελλε νὰ τῇ δώσω, χωρὶς νὰ νοήσω ὅτι εἶχε στραφῇ εἰς τὴν ἄλλην πλευρὰν καὶ ὅτι καθόλου δὲν προσεῖχεν εἰς τὰς λέξεις μου.

"Οταν ἐπλησίασα καὶ τὴν ἐπροσκάλεσα νὰ σηκωθῇ καὶ λάβῃ τὸ φάρμακόν της, ἐκείνη μὲ παρετήρησε μὲ βλέμμα ἀπλανὲς, ἐνῷ εἰς τὰ χείλη της ἐπλανᾶτο μειδίαμα παράφρονος. Οὔτε δὲ τὸ φάρμακον ἔλαβεν, οὔτε ἄλλην λέξιν ἐπρόφερεν ἀπὸ τὸ στόμα της, τοῦ ὁποίου τοὺς μαύρους ἀπὸ τὰ φάρμακα ὀδόντας εἶχε κλείσει τόσο σφιγκτά, ὥστε μὲ μεγάλην δυσκολίαν ἐκατορθοῦμεν μετέπειτα ν' ἀνοίγωμεν μὲ λαβίδα τὸ περίφραγμα ἐκεῖνο καὶ νὰ ρίπτωμεν εἰς τὸ στόμα της τὸ φάρμακον.

'Απὸ τότε ἡ 'Ελένη παρίστανεν ὂν ἠλίθιον.

'Οσάκις ἔβλεπε τινὰ νὰ τὴν πλησιάζῃ ἐγέλα γέλωτα ἀσυνήθη, ἄλλοτε ἐξέτεινε τὰς χεῖράς της, ὡσὰν νὰ ἐζήτει νὰ δράξῃ κάτι τι τὸ ὁποῖον ἐπέτα ἐπάνω εἰς τὴν κεφαλήν της καὶ ἄλλοτε ἐξέσχιζε τὰς σινδόνας ἢ τὰ φορέματά της ἢ κατέβαινεν ἀπὸ τὴν κλίνην καὶ ηὐχαριστεῖτο νὰ κοιμᾶται χαμαί.

Δὶς καὶ τρὶς τὴν εὕρομεν εἰς τὸ μέσον τοῦ δωματίου γυμνὴν μὲ κτυπημένην τὴν σιαγόνα ἀπὸ δυνατὴν πτῶσιν.

Καὶ ὅμως παράδοξον ! 'Ενῷ εἰς τοιαύτην εὑρίσκετο θέσιν, ἡ παρουσία τοῦ πατρός της ἐπροξένει εἰς αὐτὴν τρόμον καὶ ἡσυχίαν.

Τὸν ἐφοβεῖτο ; "Οχι· ἀπεναντίας ἦτο ἡ μόνη ἀπὸ τὰς ἀδελφάς της, τὴν ὁποίαν περισσότερον ἠγάπα ὁ πατήρ της.

'Οσάκις οὗτος ἐπέστρεφε τὸ ἑσπέρας ἀπὸ τὴν ἐργασίαν, πάντοτε αὐτὴ ἐφρόντιζε νὰ τῷ ἔχῃ ἕτοιμον τὸ δεῖπνον, ἔστω καὶ δύο αὐγὰ τὰ ὁποῖα ἐπρομηθεύετο ἀπὸ τὰς συγγενεῖς της, ἢ νὰ τὸν βοηθῇ εἰς τὴν ἀλλαγὴν τῶν φορεμάτων του. Ποτὲ ὁ πατήρ της δὲν παρεπονέθη δι' ἀμέλειάν της, ποτὲ ἡ μήτηρ δὲν δυσηρεστήθη διὰ λόγον της ἀπρεπῆ, ποτὲ δὲν παρεπονέθησαν διὰ τὴν διαγωγήν της. Ἦτο τύπος τῶν νεανίδων ὅσαι ἀργὰ ἢ ταχέως μέλλουν ν' ἀποκατασταθοῦν. "Υφαινεν ἀδιακόπως καὶ διὰ τῆς ἐργασίας της ταύτης ἐβοήθει ὄχι ὀλίγον τὴν πτωχὴν οἰκογένειάν της, εἶχεν ἑτοιμάσει ὅλην της τὴν προῖκα μὲ τὰς δύο της χεῖρας, τὰ δὲ συρτάριά της δὲν ἐχώρουν ἄλλα φορέματα. Εἶχεν ἄλλως τε τὴν ἡλικίαν, κατὰ τὴν ὁποίαν ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμὴν ἀναμένεται νέα περίοδος διὰ τὴν ζωὴν τῆς νεάνιδος—τὴν ἡλικίαν τοῦ γάμου.

Καὶ τὰς προτάσεις τῶν γάμων της πρῶτος ὑπέβαλεν ὁ σκληρὸς θάνατος καὶ ἐπέτυχεν.

Τοιουτοτρόπως παρῆλθον ὀλίγαι ἡμέραι, ὅτ' ἐπὶ τέλους ἀνέτειλε καὶ ἡ 18 Αὐγούστου, ἡμέρα ἀποφράς, ἡ ὁποία ἐπέπρωτο τόσῳ βαθέως μὲ μαῦρα γράμματα νὰ χαραχθῇ εἰς τὰς καρδίας τῶν γονέων τῆς Λουτσιέτας καὶ 'Ελένης, ὥστε καμμία χαρὰ, καμμία τοῦ κόσμου ἀπόλαυσις νὰ μὴ δυνηθοῦν νὰ τὴν ἐξαλείψουν ἐκεῖθεν. Διότι ὑπάρχουν ἡμέραι τοῦ βίου μας, τόποι σταθμοὶ τῆς πορείας μας τὴν ὁποίαν ζ ω ὴ ν ὀνομάζομεν, αἱ ὁποῖαι ποτὲ δὲν λησμονοῦνται.

Περὶ τὴν 6 μ. μ. ὥραν τῆς αὐτῆς ἡμέρας, καθ' ἣν στιγμὴν μετὰ τοῦ ἰατροῦ ἠσχολούμεθα ἐκτελοῦντες ἐνέσεις εἰς τὸν δεξιὸν βραχίονα τῆς 'Ελένης, ἡ ὁποία τὴν προτεραίαν εἶχε κοινωνήσει τῶν ἀχράντων μυστηρίων, εἰσέρχεται μία ἐκ τῶν ἐκεῖ γυναικῶν καὶ μετὰ δακρύων μᾶς ἀναγγέλλει ὅτι ἡ Λουτσιέτα ἀπέθανεν.

'Αφῆκα τὸν ἰατρὸν μὲ τὴν ἀσθενῆ καὶ ἔσπευσα ἀμέσως εἰς τὸ δωμάτιον τῆς Λουτσιέτας. 'Η δυστυχής ! ἦτο νεκρὰ καὶ ὅμως δὲν ἐφαίνετο τοιαύτη.

"Εκλεισα τὰ ἡμιάνοικτα ὄμματά της καὶ προσεπάθησα νὰ κλείσω καὶ τὸ ἡμιάνοικτον στόμα της, τὸ ὁποῖον ἐκόσμουν δύο σειραὶ ἀδαμάντων—διότι αἱ γυναῖκες ἐφοβοῦντο νὰ πράξωσι τοῦτο—ἀλλ' εἰς μάτην.

'Επὶ τοῦ στόματός της ἐφαίνετο ἐζωγραφημένον μειδίαμα καὶ ἦτο τοῦτο τὸ τελευταῖον ἴχνος τῆς ἀγγελικῆς της ψυχῆς, τὸ ὁποῖον, ἐξελθοῦσα αὐτή, ἀπετύπωσεν ἐκεῖ.

Μετ' ὀλίγον προσεκλήθη ἡ νεκροστόλος γυνή, διὰ νὰ τὴν ἑτοιμάσῃ, ἐγὼ δὲ ἐπέστρεψα εἰς τὸ δωμάτιον τῆς 'Ελένης ἀκριβῶς, καθ' ἣν στιγμὴν ὁ ἰατρὸς τελειώσας τὰς ἐνέσεις ἐσημείου ἐπὶ τεμαχίου χάρτου φάρμακον, τὸ ὁποῖον ἡ 'Ελένη ἔπρεπε νὰ λαμβάνῃ ἀνὰ τρία τέταρτα. Εἰς δὲ τὴν κατ' ἰδίαν ἐρώτησίν μου—διότι τὴν στιγμὴν.

ΓΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

ἐκείνην εἰσῆλθε κλαίων ὁ δυστυχὴς Σπυρίδων—ἐὰν ἡ ζωὴ τῆς ἀσθενοῦς διέτρεχε κίνδυνον, ἔμαθον παρὰ τοῦ ἰατροῦ ὅτι καὶ τῆς Ἑλένης τὸ τέλος δὲν ἦτο μακράν.

Τοῦτο ὅμως δὲν εἶπον εἰς κανένα, ἀπεναντίας διέδωκα ὅτι ὁ ἰατρος εἶχε πολλὰς ἐλπίδας διὰ τὴν σωτηρίαν τῆς Ἑλένης καὶ προσεπάθησα νὰ πείσω τὰς γυναῖκας νὰ μὴ κλαίουν, διότι τοιουτοτρόπως ἡ θεσις τῆς Ἑλένης ἐδεινοῦτο. Ἀλλ' ὁ Σπυρίδων, ὁ ὁποῖος καλλίτερον ἀπὸ ἐμὲ ἐγνώριζε τὰς ψευδεῖς ἐλπίδας καὶ τὰς παρηγορίας, αἱ ὁποῖαι εἰς τοιαύτας περιστάσεις δίδονται συνήθως, ἐστράφη καὶ μοὶ εἶπε.

—Ὄχι, δὲν ὑπάρχει ἐλπίς.... καὶ ἀποσυρθεὶς κατὰ μόνας ἔκλαιεν ὡς παιδίον.

Ἐν τούτοις οἱ συγγενεῖς ἀνεχώρησαν εἰς τὴν πόλιν διὰ νὰ ἑτοιμάσουν τὰ τῆς κηδείας, ἦλθε δὲ μετ' ὀλίγον καὶ ἡ νεκροστόλος ἡ ὁποία ἤρχισε τὸ ἔργον της, πλύνουσα καὶ σαβανώνουσα τὴν νεκράν.

Ἡ νὺξ ἐπλησίαζε καὶ ἐγὼ ἐξηκολούθουν νὰ δίδω ἀνὰ τρία τέταρτα τὸ φάρμακον εἰς τὴν Ἑλένην, ἡ ὁποία ὅμως ἔκλεισε σφιγκτὰ τοὺς ὀδόντας της καὶ δὲν ἐδέχετο πλέον τοῦτο καὶ προσεπάθησα τότε νὰ παρηγορῶ τὰς δυστυχεῖς ἀδελφὰς καὶ τὴν δυστυχεστέραν μητέρα.

Περὶ τὸ μεσονύκτιον ἦλθεν ὁ ἀτυχὴς Σπυρίδων ἀπὸ τὴν πόλιν, ὅπου, ὡς εἴπομεν ἀνωτέρω, ἐν συγγενικῇ οἰκίᾳ ἐνοσηλεύετο ὁ μεγαλήτερος υἱός του καὶ κατάκοπος ἀπὸ τὰς συμφορὰς καὶ τὸν δρόμον ἐξηπλώθη ἔξω τῆς οἰκίας του κατα γῆς, καταληφθεὶς ἀμέσως ἀπὸ βαθὺν ὕπνον. Οἱ δὲ διάφοροι συγγενεῖς οἱ ὁποῖοι ἦλθον μὲ τὸν Σπυρίδωνα, ἐξηπλώθησαν καὶ αὐτοὶ ὀλίγον μακρὰν τῆς οἰκίας εἰς καλύβην, φυλάττοντες τὸν σταφιδοκαρπὸν, ὁ ὁποῖος ἦτο ἡπλωμένος εἰς τὰ ἁλώνια.

Τὸ ὡρολόγιον τοῦ θυλακίου μου ἐδείκνυεν ἀκριβῶς τὴν 3ην μετὰ τὸ μεσονύκτιον, ὅτε μία ἀπὸ τὰς συγγενεῖς κατεσκεύασεν ὀλίγον καφφὲ, διότι πρὸ 15 ὡρῶν τίποτε δὲν εἴχομεν φάγει.

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην ὁ γογγυσμὸς τῆς Ἑλένης, τὸν ὁποῖον πρό τινων ὡρῶν εἶχεν ἀρχίσει, δὲν ἠκούετο πλέον.

Ὅλοι ἐνομίσαμεν ὅτι αὐτὴ ἐκοιμᾶτο.

Σύρε, παιδί μου, νὰ δώσῃς τὸ γιατρικὸ 'ς τὴν Ἕλενα καὶ ἰδὲς μὴν κοιμᾶται, γιατὶ δὲν τὴν ἀκούω νὰ βογγάῃ —μοὶ εἶπεν ἡ μήτηρ της.

Καὶ ἐγὼ ἔλαβα μαζί μου μίαν ἀπὸ τὰς γυναῖκας καὶ τὴν ἀδελφὴν τῆς Ἑλένης, εἰσήλθομεν καὶ οἱ τρεῖς εἰς τὸ δωμάτιον καὶ εἴδομεν.

Σπαραξικάρδιον θέαμα! Ἡ Ἑλένη εἰς τὴν φωνήν μας δὲν ἤκουεν. Ἦτο νεκρά.

Εἶχε τὰς χεῖρας τεταμένας κατὰ μῆκος τοῦ σώματός της καὶ τὸν ἕνα ὀφθαλμόν της ἀνοικτόν.

Ἐπλησίασα, τὴν παρετήρησα, τῇ ὡμίλησα δὶς καὶ τρὶς ἐξήτασα τὸν σφυγμόν της καὶ ἐνόησα ὅτι εἰς τὸ σῶμα ἐκεῖνο δὲν ὑπῆρχεν πλέον ζωή.

—Ἀπέθανε;—μοὶ εἶπον συγχρόνως αἱ σύντροφοί μου.

—Σιωπή—ταῖς εἶπον— νὰ εἰπῆτε ὅτι κοιμᾶται.

—Καὶ ἐξήλθομεν καὶ οἱ τρεῖς τοῦ δωματίου ἐκείνου, ἐγὼ δὲ ἐστράφην εἰς τὰ ὀπίσω καὶ εἶδον ὁλάνοικτον τὸν δεξιὸν ὀφθαλμὸν τῆς Ἑλένης, ὁ ὁποῖος βαθέως εἰς τὴν μνήμην μου ἐνετυπώθη καὶ πλησιάσας τὴν ἀνυπόμονον Ρόζαν τῇ εἶπον, ὅτι κοιμᾶται.

Τὸ ψεῦδός μου, ὠφέλιμον εἰς τὰς κρισίμους ἐκείνας στιγμὰς, ἤθελε θεωρηθῇ ὡς ἀλήθεια, ἐὰν ὁ θρῆνος καὶ οἱ λυγμοὶ τῶν συντρόφων μου, αἱ ὁποῖαι δὲν ἠδυνήθησαν ν' ἀντίσχουν εἰς παρομοίαν λύπην δὲν ἐγένοντο ἀφορμὴ νὰ νοήσωσι πᾶσαι, ὅτι καὶ ἡ Ἑλένη εἶχεν ἀποθάνει.

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην νὰ περιγράψωμεν δὲν δυνάμεθα. Ὑπάρχουν στιγμαὶ εἰς τὴν ζωὴν τοῦ ἀνθρώπου, τὴν εἰκόνα τῶν ὁποίων μόνος ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος ἔτυχε νὰ εὑρεθῇ εἰς ὁμοίας περιστάσεις δύναται νὰ νοήσῃ. Τοῦτο μόνον λέγομεν, ὅτι αἱ φωναὶ ἐξυπνήσασαι τὸν κοιμώμενον πατέρα τῆς Ἑλένης, ἠνάγκασαν αὐτὸν νὰ παραληρῇ, νὰ γελᾷ, νὰ φωνάζῃ, νὰ κλαίῃ, ἐνῷ συγχρόνως δὲν ἠδύνατο νὰ σηκωθῇ οὗτος ἐκ τῆς θεσεώς του.

Νὰ ἦνέ τις πατὴρ – ἂς ἀφήσωμεν ἂν ἔχῃ ἢ μὴ τὰ μέσα τῆς συντηρήσεως—νὰ παιδεύηται πρὸ μηνῶν μὲ ἀσθενείας, ἰατροὺς καὶ φάρμακα, νὰ βασανίζεται ἀπὸ τὴν ἰδέαν, μήπως τὸ στήριγμα τῆς οἰκίας του, ὁ μεγαλήτερος υἱός του, πάθῃ τι κακὸν, νὰ ἔχῃ νεκρὰν τὴν μίαν θυγατέρα του εἰς τὸ πλησίον δωμάτιον καὶ νὰ τὸν ἐξυπνοῦν φωναὶ καὶ θρῆνοι, προάγγελοι θανάτου τῆς ἄλλης του θυγατρὸς, ἡ ὁποία ἐκινδύνευε, τοῦτο δὲν εἶνε μικρὸν πρᾶγμα.

Καὶ σιδηρᾶ ἂν ἦτο ἡ καρδία τοῦ ἀνθρώπου θὰ ἐθραύετο εἰς μερικὰς περιστασεις τοῦ βίου.

—Λουτσιέτα!!! Ἕλενα!!! Θεέ!!! Πατέρα!!!:.. ἐφώναζε μηκύνων τὴν τελευταίαν συλλαβὴν ἑκάστης λέξεως. Καὶ εἰς τὰς φωνάς του ταύτας ἀνταπεκρίνοντο ἔσωθεν οἱ θρῆνοι καὶ οἱ κοπετοὶ τῶν γυναικῶν

Ἔσπευσαν τότε οἱ συγγενεῖς, ἄλλοι ἔτρεξαν νὰ φέρωσι τὴν νεκροστόλον, ἄλλοι ὄξος ἐκ τῶν γειτονικῶν οἰκιῶν διὰ τὰς λειποθυμούσας, ἐν ᾧ ἐγὼ ἐξετέλουν καθήκοντα νοσοκόμου περιποιούμενος αὐτάς.

Ἀλλὰ δύο χεῖρες δὲν ἀρκοῦν εἰς τοιαύτας περιστάσεις διὰ τοῦτο καὶ ἠναγκαζόμην ἀφίνων τὴν μίαν εἰς ἀναίσθητον ἀκόμη κατάστασιν νὰ τρέχω εἰς τὴν ἄλλην καὶ ἐκεῖθεν πάλιν εἰς τὴν πρώτην.

. . . .

Ἐξημέρωσεν

Εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Σπυρίδωνος Σ. τὴν 19 Αὐγούστου 1891 ἦσαν νεκραὶ δύο θυγατέρες του.

Δύο φέρετρα ἐκομίσθησαν τὴν μεσημβρίαν, εἰς τὰ ὁποῖα ἐθέσαμεν τὰς δύο ἀδελφάς.

Πρώτη τὰς ἐπεσκέφθη ἡ μήτηρ των διὰ νὰ τὰς ἀσπασθῇ καὶ κατόπιν αἱ δύο της ζῶσαι θυγατέρες, ἡ Ἄννα καὶ ἡ Εὐανθία.

Ἡ σκηνὴ ἦτο σπαρακτικωτάτη καί, ἐὰν λειποθυμίαι δὲν συνέβαινον εἰς αὐτὰς, δυσκόλως θὰ τὰς ἀπεσπῶμεν ἀπὸ τὰ φέρετρα.

Τέλος μετ' ὀλίγον εἰσέρχεται καὶ ὁ πατὴρ των εἰς τὸ δωμάτιον τῆς Λουτσιέτας, διότι ἡ Ἑλένη ἦτο ἀκόμη εἰς τὸ δωμάτιόν της. Ἐσκέφθην νὰ μὴ τὸν ἀφήσω μόνον, διὰ τοῦτο τὸν ἠκολούθησα, ὁ ὁποῖος καὶ ἔκλεισε τὴν θύραν διὰ νὰ μὴ εἰσέλθῃ ἄλλος καὶ οὕτω ἐμείναμεν μόνοι.

Ἔκλινε τὰ γόνατα ἐνώπιον τοῦ φερέτρου καὶ μὲ ὀφθαλμοὺς γεμάτους δακρύων καὶ μὲ φωνὴν πνιγηρὰν ἐκ τῆς λύπης καὶ τῶν λυγμῶν του

—Ἐσὺ εἶσαι, Λουτσιέτα μου;—τῇ λέγει —Δὲν μοῦ μιλῇς; πές μία σου λέξι στὸ πατέρα σου ποῦ τόσο σὲ ἀγαποῦσε... Ἆ, Λουτσιέτα, Λουτσιέτα, σὺ ἦσουν τὸ καλό!... Ὅ,τι μπόρεσα τὸ ἔκαμα γιὰ νὰ σᾶς σώσω, ἀλλὰ δὲν τὸ κατώρθωσα... Ὁ Θεὸς μ' ἐτιμώρησε, ποιὸς ξέρει

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

για ποιά μου σφάλματα . . . ἴσως ἐγνώρισε πῶς δὲν εἶμαι ἄξιος νὰ ἦμαι πατέρας σας . . . Σύρε εἰς τὸ καλὸ, ὡραία μου νύφη . . . Τί ὡραῖα σοῦ πιάνει τὸ στεφάνι στὸ κεφάλι
»Δὲν μοῦ ἔμελλε νὰ σᾶς ἰδῶ ἀποκατεστημέναις, ἀλλὰ νὰ »σᾶς φιλήσω νεκραὶς, ἐγὼ ποῦ τόσο γιὰ σᾶς ὑπόφερα ...
»Σύρε στὸ καλὸ Λουτσιέτά μου ! . .»

Ἤθελε νὰ εἴπῃ καὶ ἄλλα, ἀλλ' ἡ συγκίνησις ἔπνιξε τὴν φωνήν του εἰς τὰ βάθη τοῦ λάρυγγός του.

Ὑπήκουσε τέλος εἰς τὰς προτροπάς μου καὶ μαζὶ ἐξήλθομεν τοῦ δωματίου ἐκείνου, Αἱ αὐταὶ δὲ περίπου σκηναι ἐπανελήφθησαν καὶ ὅταν ἠσπάσθη καὶ τὴν Ἑλένην.

Ἔδειξε δὲ ἀντίστασιν—θὰ τὸ ὁμολογήσωμεν, καί τοι ὁ χρόνος ἐψύχρανε τὰς σχέσεις μας—ὄχι βράχου τὸν ὁποῖον προσβάλλουν τὰ κύματα τοῦ ὠκεανοῦ, ἀλλὰ γενναιότητα ἀληθοῦς φιλοσόφου.

Ἐγνώριζεν ἄλλως τε ὅτι, ὅ,τι καὶ ἂν ἔκαμνε, θὰ ἦτο μηδέν.

. . . . . . , ...

Ὅστις ἔτυχε περὶ τὴν 4 μετὰ μεσημβρίας ὥραν τῆς ἡμέρας ἐκείνης νὰ διέρχεται, χάριν περιπάτου τὴν κοινῶς λεγομένην Καινούρια Ρούγα, ἢ νὰ κάθηται ἐπὶ τῆς γραφικωτάτης θέσεως τοῦ παρὰ τὴν ὁδὸν ἐκείνην ναοῦ τοῦ ἁγίου Νικολάου, ὅπου μικρὸν ὑπάρχει καφενεῖον, θὰ εἶδε βεβαίως πρὸ αὐτοῦ νὰ διέρχηται μία κηδεία εἰς τὴν ὁποίαν ὑπῆρχον δύο φέρετρα, τὸ φέρετρον τῆς Ἑλένης καὶ ἀμέσως ὀπίσω ἐκεῖνο τῆς Λουτσιέτας ἐὰν δ' ἐκ περιεργείας ἠρώτα ἕνα ἀπὸ τὸ πλῆθος ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον παρηκολούθει ταύτην, ποῖαι ἦσαν αἱ νέαι ἐκεῖναι, θὰ ἐμάνθανεν ὅτι ἦσαν δύο ἀδελφαὶ αἱ ὁποῖαι ἀπέθανον ἐντὸς ἐννέα ὡρῶν.

Ἐπὶ τῆς κορυφῆς λόφου πρὸς βορρᾶν τοῦ φρουρίου ὑπάρχει νεκροταφεῖον, εἰς τὸ ἄκρον τοῦ ὁποίου ἐγείρεται ναὸς ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἁγίου Ἀνδρέου τιμώμενος.

Ἐκεῖ, ἔξω τῆς δυτικῆς θύρας τοῦ ναοῦ τούτου, ἠνοίχθησαν δύο τάφοι, ὁ εἷς πλησίον τοῦ ἄλλου καὶ ἐκεῖ ἔθαψαν τὰς δύο ἀδελφάς, ἀκριβῶς καθ' ἣν ὥραν δύων ὁ ἥλιος ἐπὶ τῶν ἀπέναντι ὀρέων ἀπεχαιρέτα διὰ τῶν τελευταίων ἀκτίνων του τὰς ὡραίας ἐκείνας νεκράς.

Πλησίον δὲ εἰς τοὺς τάφους ἐκείνους ἐφύτευσαν δύο κυπαρίσσους καὶ ὁσάκις ἡ δυστυχὴς Ρόζα ἀνοίγει τὸ παράθυρον τοῦ δωματίου τῆς Ἑλένης, τὸ μόνον τὸ ὁποῖον ἐσώθη ἀπὸ τοὺς σεισμούς, διὰ νὰ ἴδῃ τὸ ἀπέναντι ἐπὶ τοῦ λόφου νεκροταφεῖον, ὅπου αἱ δύο της θυγατέρες κοιμῶνται τὸν ἀνεξύπνητον ὕπνον τοῦ θανάτου, βλέπει ἀδελφωμένας τὰς δύο ἐκείνας κυπαρίσσους, αἵτινες ὑπὸ ἐλαφροῦ ἀνέμου κινούμεναι τὴν χαιρετῶσι, τὴν μόνην παρηγορίαν τὴν ὁποίαν ἡ δυστυχὴς Ρόζα δοκιμάζει ἀπὸ τοῦ θανάτου τῶν θυγατέρων της.

Κατὰ Ὀκτώβριον τοῦ 1891

ΛαΧίΖης

ΤΟ ΦΙΛΗΜΑ

(συνέχ. ἴδε προηγ. φυλλ.)

Σήμερον ὁ μᾶλλον ἐν χρήσει χαιρετισμὸς συνίσταται, ὡς πάντες γνωρίζουσιν, εἰς τὸ νὰ κλίνωσι τὴν κεφαλὴν αἱ γυναῖκες, νὰ ὑψῶσι δὲ τὸν πῖλον των οἱ ἄνδρες.

Εὐγενής τις ρωμαῖος Ρουκίλιος Γράκχος, διηγεῖται ὁ Βαλένος, ἐν τοῖς ἀπομνημονεύμασιν αὐτοῦ, θεωρῶν ἀπρεπὲς τὴν ἀφαίρεσιν τοῦ πίλου του εἰς πάντας, κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον, ἔφερε τρεῖς τοιούτους, διὰ μὲν τοὺς εὐγενεῖς τὸν ἕνα, διὰ τοὺς ἀρχιερεῖς τὸν ἄλλον καὶ τὸν ἕτερον διὰ τοὺς καρδιναλίους.

Εἰς τὸν πάπαν, πιστεύω, ὅτι θὰ ἀφήρει καὶ τοὺς τρεῖς συγχρόνως.

Παρὰ τοῖς ἀρχαίοις, δεῖγμα σεβασμοῦ ἦτο τὸ ἀσπάζεσθαι τὸν πώγωνα τῶν γερόντων, ἢ τὰ φορέματα αὐτῶν, τὸ τελευταῖον τοῦτο διετηρήθη ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ. Τὸ ἀσπάζεσθαι τοὺς πόδας ἦτο δεῖγμα ταπεινώσεως καὶ ἱκεσίας.

Τίς δὲν ἐνθυμεῖται τὸν Πρίαμον ἀσπαζόμενον τὰς χεῖρας, τὰ γόνατα καὶ τοὺς πόδας τοῦ Ἀχιλλέως καὶ ἱκετεύοντα αὐτὸν νὰ τῷ χαρίσῃ τὸν νεκρὸν τοῦ Ἕκτορός του.

Τίς δὲν ἐνθυμεῖται τὸν Ἰησοῦν πλύνοντα καὶ ἀσπαζόμενον τοὺς πόδας τῶν μαθητῶν του καὶ Ἀλέξανδρον τὸν Γ'., ὅστις, μετὰ τὴν νίκην τῆς Legnano, ἣν οἱ κοινοὶ ἰταλοὶ ἤραντο κατὰ τοῦ Φρειδερίκου Βαρβαρόσσα, ὅστις εἶχε διατάξει νὰ κλίνῃ πρὸ αὐτοῦ ἡ σημαία τοῦ Carroccio ὁ δὲ λαὸς καὶ οἱ εὐγενεῖς τοῦ Μιλάνου νὰ γονυπετήσωσι πρὸ τῶν ποδῶν του, ἐξηνάγκασε τὸν ἀγέρωχον μονάρχην νὰ τῷ ἀσπασθῇ γονυπετῶς τοὺς πόδας, καὶ νὰ ζητήσῃ συγγνώμην.

Κατὰ τὸ 28?, ὁ πρῶτος πάπας, ὅστις εἰσήγαγεν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τὸ ἀσπάζεσθαι τοὺς πόδας ἐγένετο ὁ ἅγιος Κῦρος, δεύτερος ὁ ἅγιος Σίλβεστρος, οὗ τὸν πόδα ἠσπάσατο τῷ 316 Κωνσταντῖνος ὁ Μέγας.

Ἀλλ' ἐὰν ὁ ἀσπασμὸς τῶν χειρῶν, ποδῶν, φορεμάτων, λειψάνων, ἁγίων εἰκόνων καὶ ἐπισήμων ἀνδρῶν εἶνε συνήθεια ὅλων σχεδὸν τῶν λαῶν, ἀλλὰ καὶ ὁ ἀσπασμὸς ζώων τινῶν ἦτο ὁμοία συνήθεια.

Ἐν Ἀθήναις π.χ. ἠσπάζοντο τὰς εἰκόνας τῶν εἰς τὴν Παλλάδα καθιερωμένων νυκτερίδων καὶ τῶν ἀετῶν τῶν προσφιλῶν τῷ Διΐ, καὶ ἐν Ῥώμῃ ἀγαλματίων παριστώντων λύκους καὶ δελφῖνας προσφιλεῖς τῷ Ἀπόλλωνι· καὶ ἦτο συγκεχωρημένον τὸ ἀσπάζεσθαι τὸν ἴδιον ἵππον καὶ τὰ πτηνάρια, ἀλλὰ τὸ ἀσπάζεσθαι τοὺς κύνας καὶ τὰς γαλᾶς ἔκπαλαι ἦτο ἀπηγορευμένον, ἴσως διότι ἠδύναντο δάκνοντα νὰ μεταδώσωσι τὴν λύσσαν.

Καὶ ἐνταῦθα στηρίζεται ἓν ἀνέκδοτον.

Μίαν φορὰν ἡ πενθερὰ γάλλου τινὸς πλοιάρχου ἐδήχθη ὑπὸ του κυνιδίου της.

Ἀκούσας διηγούμενον τὸ συμβὰν ὁ πλοίαρχος περίλυπος ἀνέκραξεν:

—Ἐὰν ἐδάγκασε τὴν πενθεράν μου, τὸ ταλαίπωρον ζῶον θ' ἀποθάνῃ ἐκ λύσσης.

Ἐνῷ εἰς τὰς γυναῖκας ἦτο ἀπηγορευμένον τὸ ἀσπάζεσθαι κύνας καὶ γαλᾶς, τοὐναντίον παρ' Αἰγυπτίοις ἐπιστεύετο ὅτι, πλησιάζουσαι τὰ χείλη των εἰς τὰ κέρατα τοῦ Ἄπιος, ἱεροῦ βοὸς, αἱ στεῖραι γυναῖκες καθίσταντο γονιμοποιοί.

Καὶ ἐπὶ τεσσαράκοντα ἡμέρας ἑκάστου ἔτους, ὁ οὐλόθριξ μέλας ταῦρος, μετὰ τῶν εἰς τὰ κέρατα ἀνηρτημένων ἱερῶν ταινιῶν, τοῦ χρυσοῦ ὀγκώδους κωδωνίσκου περὶ τὸν λαιμὸν καὶ τῶν ἄλλων σημάτων τῆς θεότητος ἦτο ἐκτεθειμένος εἰς τὸν ναόν.

Ὁ ζωγράφος Benini ἐκ Bonendo ἐσχεδίασεν ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ἀξιόλογον εἰκόνα.

Τὸ φίλημα, ὡς σημεῖον ἀποχαιρετισμοῦ εἶνε ἔξις ἀρχαιοτάτη, ἡ δὲ γραφὴ βρίθει παραδειγμάτων.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

Ὁ Ὀρφὰ ἀποχωριζόμενος τῆς Νοεμὶ καὶ τῆς Ρούθ ἠσπάσθη κλαίων τὴν πενθερὰν καὶ τὴν σύζυγον.

Περίεργος εἶνε ἡ συνήθεια ἡ ὑπάρχουσα ἐν Ἰσλανδίᾳ καὶ τὴν ὁποίαν ὁ λόρδος Dufferin διηγεῖται ἐν τοῖς ταξειδίοις του.

—Εἶχον ἀναγνώσει ὅτι ἐνταῦθα, (ἦτο τότε ἐν Reickoui πρωτευούση τῆς νήσου) ὅταν πολλοὶ περιηγηταὶ ἔμελλον ν' ἀναχωρήσωσιν, εἷς ἐξ αὐτῶν ἠδύνατο ν' ἀσπασθῇ τὰς κυρίας τοῦ οἴκου, ὅπου εἶχον διαμείνει.

Τὸ εἶπον εἰς τὸν Φρειδερῖκον, ὅστις μετὰ θάρρους τὸ ὁποῖον ἐφθόνησα ἐνηγκαλίσθη καὶ ἠσπάσθη πάραυτα τὴν μητέρα καὶ εἶτα τὰς ὡραιοτάτας νεάνιδας. Ἐνόμισα ὅτι θὰ τὸν ἐξεδίωκον τῆς οἰκίας πὴξ καὶ λὰξ καὶ ὅτι αἱ νεάνιδες θὰ προσεβάλλοντο ὑπὸ σπασμῶν, ἐνῷ τοὐναντίον τῷ ἀνταπέδωκαν αὗται τὰ περιπαθέστερα φιλήματα.

Τὸ ἀσπάζεσθαι ἐν ὡρισμένῳ χρόνῳ καὶ καταλλήλοις περιστάσεσιν εἶνε ἔθος ἀρχαιότατον,

Εἰς τοὺς ἑβραϊκοὺς γάμους, οἱ σύζυγοι ἀσπάζονται τοὺς συγγενεῖς, περαιωθείσης τῆς τελετῆς καὶ εἶτα, ὁ μὲν σύζυγος ἐναγκαλίζεται καὶ ἀσπάζεται τοὺς ἄνδρας, ἡ δὲ σύζυγος τὰς γυναῖκας. Ἐν Σικελίᾳ ὑπῆρχε παρόμοιόν τι ἔθος, καὶ μάλιστα τὸν πρῶτον ἀσπασμὸν ἐπέθετεν ὁ ἱερεὺς ἐπὶ τῶν μετώπων τῶν συζύγων.

Καὶ οἱ Σικελοί, πρὶν ἢ συμπλακῶσιν ἐναγκαλίζονται καὶ ἀσπάζονται καί, ἐὰν ἡ ἔρις ἦνε θανάσιμος, ὁ προσκληθεὶς δάκνει τὸ δεξιὸν οὖς τοῦ προκαλέσαντος.

Οἱ ἀρχαῖοι ἕλληνες στρατιῶται, πρὶν ἢ πορευθῶσι πρὸς μάχην ἠσπάζοντο μεταξύ των.

(ἕπεται συνέχεια) (Ἐκ τοῦ Ἰταλικοῦ) Ὀσκ

ΠΟΙΚΙΛΑ

ΕΚ ΤΟΥ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑΡΙΟΥ ΜΟΥ

I.

Ποσάκις, ὦ δεσποινίδες, ἠρωτήθητε ἐὰν γνωρίζετε τὸ ὄνομα τοῦ ἐφευρέτου τοῦ κλειδοκυμβάλου—τὸ ὁποῖον κοπανίζεται ἀπὸ τὸ πρωῒ ἕως τὸ ἑσπέρας διὰ νὰ εὕρητε ἕνα σύζυγον—καὶ εὑρέθητε εἰς τὴν δυσάρεστον θέσιν νὰ ὁμολογήσητε ὅτι τὸ ἠγνοεῖτε! Αἴ! μάθετε λοιπόν, ὅτι τὸ γλυκύτατον καὶ ἀναγκαιότατον αὐτὸ ὄργανον—βάσανον τῶν ἐρωτευμένων ψυχῶν καὶ τῶν νευρικῶν γειτόνων,—ἐφεῦρεν ἡ εὐφυΐα ἑνὸς Παδοβάνου.

Ὁ Βαρθολομαῖος Χριστόφορι ἐγεννήθη ἐν Παδούῃ τὴν 4 Μαΐου 1655 καταγόμενος ἐκ πτωχῆς οἰκογενείας, παιδιόθεν δ' ἐπεδόθη εἰς τὴν κατασκευὴν μουσικῶν ὀργάνων καὶ καὶ εἰς αὐτὰ ἐπέφερε πολλὰς καινοτομίας.

Κατὰ τὸ 1687 ὁ Φερδινάνδος τῆς Τοσκάνης διελθὼν ἐκ Παδούης ἔμαθε τὰ περὶ τοῦ Χριστόφορι τὸν ἐπεσκέφθη καὶ τὸν συμπεριέλαβε μετ' αὐτοῦ.

Ὅταν ὁ Χριστόφορι ἐφεῦρε τὸ μικρὸν ρόπτρον, ἦτο εἰς τὴν αὐλὴν τῆς Φλωρεντίας, βραδύτερον ἐφήρμοσε πολλὰ ἐξ αὐτῶν εἰς τὴν πληκτροσειράν, αἱ δὲ δι' αὐτῶν πληττόμεναι χορδαὶ ἀνέπεμπον τοὺς ἤχους, ὀλίγον μετὰ ταῦτα κατήρτισε τὴν βαθμολογίαν τῶν χορδῶν κατ' ὀκτάδας καὶ ἀπετέλεσε τὴν ἡμιτονικὴν κλίμακα.

Ὁ Κόζιμος Γ'. ἀντήμειψε διὰ τιμῶν τὸν ἄριστον Παδοβάνον, ὅστις ἀπέθανε τὴν 27 Ἰανουαρίου 1731, ἐτάφη δὲ εἰς τὸ ναΐδριον τοῦ Ἁγίου Ἰακώβου. Ἀλλὰ τὸ περίεργον εἶνε, ὅτι τὸ περὶ τῆς παραδόξου καὶ τόσον εὐεργετικῆς διὰ τὴν μελοποιΐαν ἀνακαλύψεως μία μόνη ἐφημερὶς τῶν χρόνων ἐκείνων ἐνησχολήθη, ὥστε ἐκτὸς τῆς Φλωρεντίας, τὸ ὄνομα τοῦ Χριστόφορι ἦτο ἄγνωστον μέχρι τοῦ 1876, ὅτε ἀνεκαλύφθη ἓν φύλλον τῆς ἐν λόγῳ ἐφημερίδος.

Κατ' αὐτὸ τὸ ἴδιον ἔτος ἐν Φλωρεντίᾳ, τῇ πρωτοβουλίᾳ κομιτάτου ἐγένοντο ἑορταὶ εἰς τιμήν του καὶ σήμερον μία ἐπιγραφὴ ἐν τῷ Ναῷ τοῦ Τιμίου Σταυροῦ (Santa Croce) τοῦ Ἰταλικοῦ Πανθέου ὑπομιμνήσκει εἰς τοὺς μεταγενεστέρους τὴν ἐφεύρεσιν τοῦ κλειδοκυμβάλου.

Ἡλ.

ΕΠΙΤΥΜΒΙΟΝ

ΕΙΣ ΤΗΝ

ΘΕΤΙΔΑ

ἑξαετὲς περικαλλὲς θυγάτριον τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ κ. Ν. ΜΠΟΥΦΙΔΟΥ ἀποθανοῦσαν τὴν 31 Ὀκτωβρίου 1893.

Ἓξ ἔτη μόλις ἔθαλεν ἄνθος ἁβρόν, ὡραῖον
Ἐν τῷ ἀνθῶνι τῆς ζωῆς. Ζηλότυποι τὸ εἶδον
Αἱ Μοῖραι, καὶ ἐσπάραξαν φίλτρ' ἀτυχῶν γονέων
Κ' ἐδῶ ἐσβέσθ' ἡ λαμπηδὼν τόσων χρυσῶν ἐλπίδων.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΜΑΤΑΡΑΓΚΑΣ

ΕΠΙΘΥΜΙΑ

Τῇ.....

Ὁ κόσμος ὅλος χαίρεται, εἶναι γιορτὴ μεγάλη,
Ὁ ἕνας χρόνος ἔφυγε καὶ ὁ ἄλλος θὰ προβάλῃ,
Τοῦ πρώτου ἡ νύχτα γίνεται τοῦ δεύτερου κρεββάτι,
Βαδίζει ἡ πλάσι 'στῆς ζωῆς τὸ ἄχαρο μονοπάτι...

Μὰ 'σὰν τὸ καλαμόφυλλο ποῦ τὸ φυσᾷ τὸ ἀγέρι
Καὶ ὅπως σκεπάζουν σύννεφα 'στὸν οὐρανὸ τ' ἀστέρι
Βρέσκει ὁ χρόνος ταὶς ψυχαὶς μὲ πίκραις ποτισμέναις
'Στῆς συμφορᾶς τὸ σάββανο νὰ ἦναι τυλιγμέναις.

Περίλυπος εὑρίσκομαι στὴν τόσην ἁρμονία
Ποῦ χύνεται τριγύρω μου, εὐωδιασμένη, θεία.
Συλλογισμένος στέκουμαι.. τὸ 'ξέρετε σεῖς μόνοι
Γιὰ ὅσους πικροὶ διαβαίνουνε καὶ πονεμμένοι οἱ χρόνοι...

Δαιμονισμένα, πονηρά, δύο 'μαγεμμένα 'μάτια
Μοῦ συνεπῆραν τὴν καρδιά, τὴν 'κάμανε κομμάτια.
Μὲ τί λαχτάρα ποῦ θωρῶ, μὲ τί καϋμό, τί ζήλεια!
Τὴ φωτεινὴ τὴ λάμψι τους, τὰ νάζια τους τὰ χείλια.

Χωρὶς λαλιά, πολλὰ λαλοῦν, καὶ φῶς μεγάλο χύνουν
Αὐτὰ χρυσῆ παρηγοριὰ σ' ἀπελπισμένους δίνουν.
Εἶνε ἀστέρια λαμπηρά, μὲ τίποτα δὲν σβυοῦνται
Ἐλπίδες, ὄνειρα, παλμοὶ στὴν ὄψιν τους σκορπιοῦνται...

Καὶ σήμερα ποῦ μὲ χαρὰ δῶρα παντοῦ σκορπιοῦνται
Θερμαὶς εὐχαὶς, καὶ ὁλόγλυκα τὰ στόματα φιλιοῦνται
Μοῦ εἶνε πλέον λατρευτὰ ἀπ' ὅσα καὶ ἂν χαρίζουν
Τὸ ζευγαράκι τῶν ματιῶν ὁποῦ μὲ μαγνητίζουν.

Σκλάβος πιστὸς νὰ γένουμαι στὸ κάθε κύτταμά τους
Νὰ μάθω τὰ ἀπόκρυφα, τὴ μυστικὴ λαλιά τους
Κι' ἡ ἀστραπή τους κεραυνὸς νὰ γίνῃ ἂν θελήσῃ
Ἂς κάψῃ μίαν ὕπαρξι ὁποῦ γι' αὐτὰ θὰ σβύσῃ.

ΣΠΥΡ. Δ. ΚΟΝΤΟΓΙΩΡΓΑΣ

ΓΑΚ ΚΩΡΒΑΤΕΙΟΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

Η ΤΥΧΗ!

'Αφιεροῦται τῷ ἀξιοτίμῳ κυρίῳ
ΛΕΩΝΙΔΑι Χ. ΖΩΗι
ὡς τεκμήριον φιλίας!

Ὅπως γυρίζει τοῦ κόσμου ἡ σφαῖρα
Εἰς τὸν ἀπέραντο τὸν οὐρανό,
Γοργὰ γυρίζει νύκτα ἡμέρα
Ἡ σκληρὰ τύχη σ' ἕναν τροχό.

Τυφλή, ἀναίσθητη, βουβὴ προβαίνει,
Κόσμος τριγύρω της χειροκροτεῖ,
Κι' αὐτὴ ἡ ἄστατη γοργὰ διαβαίνει,
Ἄλλους ὑψώνει, ἄλλους πατεῖ.

'Εκείνων, ποῦ ἔπρεπε νὰ σταυρωθοῦνε,
Τοὺς δίδει πλούτη, χρυσὸ σταυρό,
Κι' ἀντὶς ὡς 'Ιοῦδαι νὰ κρεμασθοῦνε,
Κρεμᾷ 'στὰ στήθη τους ἕνα Χριστό!

Κακούργων δίδει τὰ μεγαλεῖα,
Τυράννων σκῆπτρα, καὶ ἡ σκληρὴ
Βυθίζει σ' ἄπειρη πικρὴ πενία
Κόσμον ποῦ ἔζησε 'ς τὴν ἀρετή.

Θρῆνοι ἀκούονται ὁλόγυρά της,
Φρικτὰ ἀναθέματα, ξεψυχισμοί,
Κόσμος δακρύβρεκτος στὴν ἀγκαλιά της
Βρίσκει τοῦ χάρου στερνὸ φιλί.

'Αφίνει ὀπίσω στὸ πάτημά της
Αἵματα, τάφους, καταστροφή,
Καὶ κόσμος ἄλλος ὁλόγυρά της
Μὲ νέας ἐλπίδας τὴν ἀκλουθεῖ.

Καὶ εἰς τὸν πόλεμον ὅπου θερίζει
Τὸ ξίφος τόσων ἀθώων ζωή
Γι αὐτὸ ἡ ἄσπλαχνη ἀποφασίζει
Μὲ δάφνας δόξης νὰ στολισθῇ.

'Εγείρει ἀγάλματα καὶ μαυσωλεῖα
'Εκείνων ποῦ εἶχαν μαύρη ψυχή,
Καὶ σὰν τ' ἄγρια σκληρὰ θερία
Στὸ αἷμα ἔχαιρον καὶ στὴ σφαγή.

Καὶ εἰς τὰ μνήματα ὅπου κοιμῶνται
Σοφοί, ἐνάρετοι σ' αὐτά, σκληρὴ
Ὕμνοι, ἐπιτάφιοι δὲν ἀγροικῶνται,
Δὲν τὰ στολίζουν δάφνες, σταυροί!

Τύχη! τὰ δῶρα σου μιὰ ἀρχὴ καὶ μόνη
Τὰ καταστρέφει καὶ τ' ἀποσβεῖ,
Αὐτ' εἶν ὁ θάνατος ποῦ ἰσοπεδόνει
Καλύβη, ἀνάκτορα παντοῦ στὴ γῆ!..

Λευκὰς 7 Δεκεμβρίου 1893
ΑΓΓΕΛΟΣ ΚΑΛΚΑΝΗΣ.

Η ΡΑΓΜΑΤΙΚΗ

Δὲν λάμπουνε γιὰ μένα οἱ ὀφθαλμοί σου
Σὰν ἄστρα ἀνοιξιάτικης νυχτὸς
Οὔτε σκορπᾷ ἀκτῖνες ἡ μορφή σου
Σὰν τῆς αὐγῆς τὸ μαγεμένο φῶς!

Τριαντάφυλλα καὶ κρῖνα δὲν ἀνθοῦνε
Γιὰ 'μένα ὅθε τὸ πόδι σου διαβῇ,
Τὰ κύματα δὲν βλέπω νὰ φιλοῦνε
Τὴ φτέρνα σου σ' αὐτὰ σὰν καταβῇ.

Ἥλιους δὲν βλέπω στὰ ξανθὰ μαλλιά σου
Καὶ μάρμαρα στὰ στήθη σου λευκὰ
Τέτοια δὲν βλέπω ἐγὼ στὴν ὡμορφιά σου
'Ονείρατα τρελλὰ ποιητικά.

Ἡ ἀγάπη μου καθόλου δὲν σ' ἀλλάζει
Στὰ ἐρωτευμένα μάτια μου ἐμπρός,
Πραγματική, ὡς εἶσαι, σὲ θαυμάζει
Ἡ δόλια μου καρδία κ' ἡ φαντασιά.

Φθάνει τὸ φῶς μονάχα τοῦ ματιοῦ σου
Νὰ φωτισθῇ ἡ μαύρη μου ζωὴ
Μοῦ φθάν' ἡ γλύκα μόνον τοῦ φιλιοῦ σου
Νὰ λησμονήσω κι' οὐρανὸ καὶ γῆ.

1893 ΔΙΟΝ. ΗΛΙΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

'Αθήνας· Δ. Θ. Φ. 'Ελάβομεν καὶ προσεχῶς. —Γρηγ. Ξ. Μᾶς ἐλησμονήσκτε.—Κ.Κ. Εὐχαριστοῦμεν διὰ τὰς ὑπὲρ τῆς θεραπείας μας εὐχάς σας. — υΛευκάδα· Ἄγγελον Καλκάνην, εὐγνωμονοῦμεν.—Π. Καλκάνην δικηγ, Σπυρ. Ι. Καριντάβαν, Θ. Καριάδην, Τηλ. Σακλαΐδόπουλον, Ι. Σ. Σταῦρον, Σπυρίδωνα Α. Καλκάνην ἀνθυπολ. καὶ Λεσχίδιον Γαρ. Κατωπόδη Κατσαροῦ. Σᾶς ἐνεγράψαμεν συνδρομητὰς καὶ εὐχαριστοῦμεν. Σειρὰ τῶν „Μουσῶν" ἐστάλη.—Σάμης Αἰγιαλὸν. Ι. Βούρβαχην τηλεγρ. Εὐγνωμονοῦμεν. Κ.αν Εἰρήνην Σ. 'Αννίνου, Σ. Μακρῆν ὑποτ., Ν. Μιχαλάτον, Π. Δελλαπόρταν, Α. Τριανταφυλλίδην, Γ. Ζερβὸν, Κ. Ζερβὸν, Δ. Παπαντωνίου καὶ Κ. 'Ασωνίτην. Σᾶς ἐνεγράψαμεν συνδρομητὰς καὶ εὐχαριστοῦμεν. Σειρὰ ἐστάλη.

Ἡ Διεύθυνσις τῶν „Μουσῶν" εὔχεται πᾶσι τοῖς συνδρομηταῖς καὶ συμπολίταις αὐτῆς, αἴσιον καὶ εὐτυχὲς τὸ ἤδη ἀρξάμενον νέον ἔτος.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

— Σήμερον τελεῖται ἐν τῷ Ναῷ τῆς Μητροπόλεως ἡ συνήθης δοξολογία ἐπὶ τῇ πρώτῃ τοῦ νέου ἔτους 1894, τὸ ὁποῖον εὐχόμεθα καὶ ἡμεῖς νὰ διαρρεύσῃ μὲ ὑγιείαν, εὐπορίαν καὶ μακρὰν παντὸς κινδύνου.

— Ἀπὸ σήμερον τίθεται εἰς ἐφαρμογὴν ὁ νέος περὶ ἀστυνομίας νόμος. Πάντες οἱ ἐν τῇ ἀστυφυλακῇ κατατα χθέντες ὑπαξιωματικοὶ καὶ ἀστυφύλακες συνεταχθησαν εἰς 121 ἐνωμοτίας, ὧν δύο ἡ 71η καὶ ἡ 72α περιλαμβάνονται ἐν τῇ ἀστυνομικῇ περιφερείᾳ Ζακύνθου. Ὑπαξιωματικοὶ καὶ ἀστυφύλακες τῆς μὲν 71ης ἐνωμοτίας εἶνε οἱ ἑξῆς: Παπακωνσταντίνου Κωνστ. ἐνωμ. β.' τάξεως, Τουρκάκης Ἰωάννης, Τζαρὲς Κωνσταντῖνος, Λάππος Σ. Παῦλος, Χαϊκάλης Ἰωάννης, Ρέτζης Ἀντώνιος, Πυριόχος Νικόλαος, Σιδηροκαστρίτης Διον., Σπετσέρης Διον., Διγενῆς Σπύριδων καὶ Πέτας Νικόλαος ἀστυφύλακες γ.' τάξεως· τῆς δὲ 72ας; οἱ ἑξῆς: Γεωργαντόπουλος Ἰωάν. ἐνωμ. β.' τάξεως, Βασιλείου Δημήτριος, ὑπενωμ., Κάπαρης Ὀδυσσεὺς, Μελισσινὸς Σωκράτης, Τσιμάρας Νικόλαος, Ζερτούκας Χρῆστος, Καραδῆμας Κωνστ., Λύτρας Νικόλαος, Ψυλλιᾶς Λάμπρος, Γεωργάρας Ἀνδρέας, Κασούκας Ἀπόστολος καὶ Μπονέλος Εὐάγγελος, ἀστυφύλακες γ.' τάξεως. Ἀστυνόμοι δὲ διωρίσθησαν οἱ κ. κ. Βασίλειος Μπαρλᾶς λοχαγὸς καὶ Ἐπαμειν. Κούρτης ἀνθυπολοχαγός.

— Ἐπανῆλθεν ἐξ Ἀθηνῶν μετὰ τῆς ἐριτίμου συζύγου του καὶ τῶν προσφιλῶν του τέκνων ὁ παρ' ἡμῖν εὐπαίδευτος καὶ μουσοτραφὴς νομάρχης κ. Παναγιώτης Ματαράγκας.

— Μετετέθη εἰς τὸν νομὸν Ἀχαΐας καὶ Ἤλιδος, τῇ αἰτήσει του, ὁ παρ' ἡμῖν Διευθυντὴς τῆς Νομαρχίας κ. Δημήτρ Θ. Ζερβός, ἐκ Μεσσηνίας δὲ ἐνταῦθα ὁ κ. Ἀθ. Μπολιαρίτης.

— Διετάχθη κατ' αὐτὰς ὑπὸ τοῦ οἰκείου Ὑπουργείου ἡ εἰς τὸ Ἀρχειοφυλακεῖον μεταφορὰ καὶ ἡ ταξινόμησις τῶν ἐγγράφων τοῦ ὑπὸ τὰ Δικαστήρια παραρτήματος τούτου, διορισθέντων ἡμῶν πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς ταξινομήσεως, ἐφ ᾧ καὶ τοῖς ἐνεργήσασι τὴν ἐκλογὴν ἡμῶν ταύτην δημοσίᾳ ἐκφράζομεν τὰς εὐχαριστίας μας. Πρὸ τοῦ μεγέθους τῆς ἐργασίας καὶ τῶν κόπων ἀληθῶς ἰλυγγιῶμεν, αἰσθανόμενοι ὅμως ὅτι θέλομεν συντελέσει καὶ ἐν τῇ περιστάσει ταύτῃ εἰς ἔργον, δι' οὗ καὶ ἡ ἱστορία τοῦ τόπου καὶ πλεῖστα συμφέροντα τῶν συμπολιτῶν ἡμῶν τὸν ἔσχατον θὰ διαφύγωσι κίνδυνον, μετὰ θάρρους ἀνελάβομεν τὴν ἐργασίαν ταύτην, ἓν μόνον εὐχόμενοι, ἵνα τοὺς κόπους καὶ τοὺς ἀγῶνας ἡμῶν μὴ καταστρέφωσιν ἐνίοτε ἄπειροι τοῦ Ἀρχειοφυλακείου βοηθοί, ἢ ξένοι τῆς ὑπηρεσίας,—πλὴν τῶν εἰς τὰ ἱστορικὰ ἀσχολουμένων,—εἰς οὓς ἐπιτρέπεται πολλάκις καὶ ἐναντίων τῶν διατεταγμένων νὰ ἐρευνῶσι καὶ φέρωσιν εἰς ἀταξίαν τὰ διάφορα τοῦ Ἀρχειοφυλακείου πολύτιμα βιβλία καὶ ἔγγραφα.

— Διωρίσθη ἱεροκήρυξ ἐνταῦθα ὁ ἀρχιμανδρίτης Κύριλλος Βενιέρης, προλύτης τῆς Θεολογίας.

— Ἐν τῷ Εἰρηνοδικείῳ Λετοῦ διωρίσθη γραμματεὺς ὁ ἐξαίρετος καὶ λαμπρῶς κατηρτισμένος συμπολίτης μας κ. Διονύσιος Δάσης, διδάκτωρ τὰ νομικά. Πληροφορούμεθα, ὅτι τὴν θέσιν ταύτην δὲν θέλει δεχθῆ ὁ κ. Δάσης ἄγνωστον διατί.

— Ἀνεχώρησεν εἰς τὴν νέαν θέσιν του, Σκριπερὸν τῆς Κερκύρας ὁ ἄρτι ἐκεῖ δικαίως ἀναδιορισθεὶς ἀγαπητὸς συμπολίτης καὶ φίλος ἡμῶν κ. Γεώργ. Α. Ζερβὸς ἑλληνοδιδάσκαλος.

— Ὑπὸ λίαν εὐτυχεῖς οἰωνοὺς καὶ ἐν μέσῳ εὐρείας καὶ ἐκλεκτῆς ὁμηγύρεως ἐτελέσθησαν τὸ ἑσπέρας τῆς παρελθούσης Κυριακῆς οἱ γάμοι τοῦ ἀγαθοῦ συμπολίτου μας Νικολάου Μαυρογένους μετὰ τῆς ἀξιεράστου καὶ ἰσαγγέλου τὴν ψυχὴν νεάνιδος Ἀνδριάννης Λάζενη. Αἱ „Μοῦσαι" εὔχονται τοῖς νεονύμφοις ἀγάπην, βίον ἀνέφελον καὶ εὐτυχῆ καὶ ἔτη Μαθουσάλεια.

— Πωλεῖται χωραφοελαιοστάσιον βατσελίων 2 1(2 εἰς θέσιν Ἁγία Βαρβάρα. ὅριον χωρίου Δράκα. Ὁροθετεῖται

με τοὺς Σπυρίδωνα Παῦλον καὶ Ἀλέξιον Ξένου, καὶ Παναγιώτην Πλαίσαν Καμαρίνον. Πληροφορίαι παρ' ἡμῖν.

† — Κατόπι βραχείας ἀσθενείας ἀπεβίωσε τὴν παρελθοῦσαν Κυριακὴν ὁ Ἀνδρέας Φαραός, μέλος εκ τῶν ἐκλεκτοτέρων τῆς κοινωνίας μας, δραστήριος δὲ καὶ τιμιότατος ὑπάλληλος. Ἡ κηδεία του εγένετο σεμνοπρεπεστάτη, πολλοῦ καὶ ἐκλεκτοῦ παρακολουθήσαντος κόσμου, ἐκτιμῶντος τὰς ἀρετὰς τοῦ ἀποβιώσαντος. Τῇ ἀξιοτίμῳ οἰκογενείᾳ καὶ πᾶσι τοῖς οἰκείοις αὐτοῦ θερμότατα ἐκφράζουσιν „Αἱ Μοῦσαι" τὰ συλλυπητήρια αὐτῶν.

† Μεταβὰς χαριν τῆς ὑγιείας του εἰς Κέρκυραν ὁ παρ' ἡμῖν Πταισματοδίκης Ἰωάννης Δ. Ἀγγελόπουλος ἀπεβίωσεν ἐκεῖ τὴν 18ην λήξ. μηνός, βυθίσας εἰς ἀπαραμύθητον λύπην τὴν πολυμελῆ οἰκογένειάν του καὶ τοὺς ἀπείρους του φίλους. Ὁ μακαρίτης διακριθεὶς ἐπὶ ἱκανότητι καὶ τιμιότητι ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ ἐπεσπάσατο τὴν προσοχὴν τοῦ ἀειμνήστου Κωνστ. Λομβάρδου, ὅστις καὶ προήγαγεν αὐτὸν εἰς Πταισματοδίκην, ἕνεκα τῆς ἐπελθούσης καταργήσεως τοῦ Εἰρηνοδικείου Καταστερίου. Αἰωνία ἡ μνήμη του.

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΤΥΠΟΣ

— ΑΝΑΤΟΛΗ (Ἀθηνῶν). Ἐλάβομεν τὸν ά. ἀριθμὸν τῆς μεγαλοσχήμου καὶ ὑπὸ πᾶσαν ἔποψιν ἐγκρίτου ταύτης ἐφημερίδος. Μέγεθος, ἐκλογὴ καὶ ποικιλία ὕλης ἀληθῶς πρωτοφανῆ διὰ τὴν Ἑλλάδα. Συγχαίρομεν θερμότατα τοὺς συντάκτας τοῦ ἀρίστου τούτου φύλλου καὶ εὐχόμενοι ἱκανοποίησιν τῶν πολλῶν αὐτῶν μόχθων πρὸς ἔκδοσιν αὐτοῦ, εὐχαριστοῦμεν συγχρόνως αὐτοὺς καὶ διὰ τὰ ὑπὲρ τῶν «Μουσῶν» ἐν αὐτῷ γραφέντα.

— ΦΥΣΙΣ (Ἀθηνῶν). Τὸ 28ον φύλλον, ἐκτὸς τῆς ἄλλης ἀξιαναγνώστου ὕλης, περιέχει καὶ ἐμβριθεστάτην μελέτην ἐπὶ τῇ γεννήσει τοῦ Χριστοῦ, ὀφειλομένην εἰς τὸν λαμπρὸν κάλαμον τοῦ εὐπαιδεύτου κ. Φρ. Πρίντεζη.

— ΛΟΓΟΣ (Ἀθηνῶν) Ἐν τῷ τελευταίῳ φύλλῳ σπουδαιότατον καὶ διδακτικώτατον ἄρθρον περὶ τῆς γεννήσεως τοῦ Σωτῆρος καὶ ἐξαίρετον ποίημα «Ἡ Γέννησις τοῦ Χριστοῦ» ὑπὸ Ε. Ζ. Ζ.

— ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΩΝ ΣΥΖΗΤΗΣΕΩΝ (Ἀθηνῶν) Ἐν τῷ 34ῳ φύλλῳ ἐν ἐπιφυλλίδι ἐμβριθῆ ἐπιστημονικὴν μελέτην «Ὁ ἄνθρωπος καὶ τὸ θρήσκευμα» ὑπὸ τοῦ ἀρίστου καὶ πεπαιδευμένου συμπολίτου μας κ. Ἀντωνίου Α. Βερυκίου, ἧς τὴν ἀνάγνωσιν συσταίνομεν πᾶσι τοῖς εἰδήμοσι.

— «Ο ΠΟΛΙΤΗΣ» (Ἀγρινίου) καὶ «ΛΗΞΟΥΡΙΟΝ» (Ἀργοστολίου) Εὐχαριστοῦμεν διὰ τὰς ὑπὲρ τῶν «Μουσῶν» συστάσεις.

— ΈΓΕΡΣΙΣ. (Ἀργοστολίου). Πλὴν τῶν διαφόρων σπουδαίων αὐτῆς ἄρθρων, τὸ τελευταῖον φύλλον περιέχει καὶ σοβαρὰν μελέτην τοῦ εὐπαιδεύτου κ. Γεωργ. Π. Χοϊδᾶ «Περὶ δήμου καὶ τῆς σχέσεως αὐτοῦ πρὸς τὴν πολιτείαν».

— «ΠΑΤΡΙΩΤΗΣ» (Ζακύνθου) Ἐν τῷ 50 φύλλῳ ὡραιοτάτην βιογραφίαν τοῦ Ἁγίου Διονυσίου μετὰ συγκινήσεως καὶ πολλάκις παρὰ πλείστων ἀναγνωσθεῖσαν.

— «ΕΛΠΙΣ» καὶ «ΝΕΑ ΕΠΟΧΗ» (Ζακύνθου). Ἐν μὲν τῷ 937ῳ φύλλῳ τῆς πρώτης σπουδαιότατον ἄρθρον «Ἡ Γέννησις τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ» ὑπὸ ψευδώνυμον Φιλανθρωπία. Ζηλεύομεν καὶ τὸν γράψαντα τὸ ἄρθρον καὶ ἔτι μᾶλλον τὸ ψευδώνυμον αὐτοῦ. Ἐν δὲ τῷ 10ῳ φύλλῳ τῆς δευτέρας σύντομον μὲν ἀλλὰ συγκινητικὸν ἄρθρον τῆς Διευθύνσεως ὑπὸ τὸν τίτλον «Χριστὸς γεννᾶται».

Ὅσοι τῶν ἀξιοτ. συνδρομητῶν μας μένουσιν εὐχαριστημένοι ἐκ τῆς τακτικῆς διανομῆς τοῦ φύλλου μας, ἡ ὁποία ὀφείλεται εἰς τὸν φιλόπονον, ἀκούραστον καὶ ἀξιέπαινον γενικὸν διανομέα κ. Νικόλ. Παππαδᾶτον, δὲν θέλουσιν ἀρνηθῆ, πιστεύομεν, εἰς αὐτόν, ὅ,τι κατ' ἔτος τῷ δίδεται ὡς ἐπινομίς, ὡς μικρὰ δηλ. ἀμοιβή, τῶν κόπων του, ὁποίους μὲ τὸν τόσον ἥλιον καὶ τὰς βροχὰς καταβάλλει, ὅπως ἐγκαίρως διανέμῃ τὰ φύλλα. Ἀντὶ τῆς ἐλπιζομένης αὐτῷ ἐπινομίδος, θέλει προσφέρει καὶ αὐτὸς εἰς τοὺς Κ.Κ. συνδρομητὰς ὡραιότατα κάλανδα, δι' ὧν εὔχεται, ἵνα μὲ ὑγιείαν καὶ χωρὶς σεισμοὺς διέλθωμεν τὸ νέον ἔτος 1894

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ